SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 120, ЧИСЛО 24, П'ЯТНИЦЯ, 14 ЧЕРВНЯ 2013 РОКУ | 1893 | Vol. 120, No. 24, FRIDAY, JUNE 14, 2013 | $1.00

„Якби Україна мала пів мільйона пластунів...“

Як відомо, теперішні керівники української держави не відчувають жодної прихильности до скавтів, у будь-якій їхній формі, зокрема до Пласту. А тим часом якби Україна мала хоч мільйона пластунів, це була б інша країна, – у цьому переконаний пластун з понад 70-літнім стажем, економіст світового рівня, колишній радник українських президентів та прем'єр-міністрів Богдан Гаврилишин. Як почесний голова Опікунської Ради Пласту він шкодує, що питання виховання молоді не зацікавило жодного українського керівника, бо думати про інших – це не лише моральний обов'язок, але і „величезне задоволення“. Нижче подаємо текст розмови (9 червня) кореспондента Радіо „Свобода“ Марії Щур з д-ром Б. Гаврилишиним.

– Яке значення мав Пласт у Вашому особистому житті?

– Якщо б я не став пластуном, моє життя було б зовсім інакше, я був би зовсім іншою людиною. Пласт скріпив мою ідентичність. Я був українцем, але пластування поглибило моє українство. Це – одна з причин, чому я залишався українцем, хоч більшу частину життя не жив в Україні. Це для мене була справді чудова школа життя. Пласт мені дав мої власні дороговкази на ціле життя.

– Коли розвалився Радянський Союз, люди втратили орієнтири. Не лише діти не мають орієнтирів, але і батьки не можуть їм їх дати, школа не може їх дати, бо є частиною корумпованого суспільства. Чим може бути в цьому випадку Пласт? Чи може він стати рятівною мотузкою, яка витягне з прірви це суспільство?

– Я свято вірю в це і пробую помагати в тому. Пласт – це справді чудова школа життя. Пласт заповнює ту порожнечу, що залишилася після Радянського Союзу. Хоча піонерський рух – це була наче копія Пласту чи скавтинґу, але виховували там атеїстів.

Цю порожнечу можна заповнити через „велику гру“, як це назвав цей молодіжний рух знаний пластун Володимир Старосольський. Це пригоди, навчання, як вміти працювати в групі, як бути провідником, як навчитися самодисципліни й інше. Це також любов до природи, що дуже важливо в теперішньому екологічному стані світу та України.

Пласт навчає, як треба ставитися до інших, піклуватися про своє здоров'я – не тільки фізичне, але також духовне, моральне. Як говорити тільки правду, робити добро для інших і зберігати певний гумор. Все це дуже важливо. Пласт виховує своїх членів добрими громадянами і патріотами своєї Батьківщини.

– Пластуни складають присягу не лише на вірність Батьківщині, але і на вірність Богові. Наскільки це важливий аспект у вихованні сучасної молодої людини, якщо взяти до ува-

(Закінчення на стор. 14)

Сергій Бубка – кандидат на посаду президента МОК

Лариса Барабаш-Темпл

САНКТ-ПЕТЕРБУРҐ, Росія. – 28 травня на засіданні „SportAccord“ – ґльобального форуму, що зібрав найвпливовіші міжнародні спортивні організації світу, член Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК), президент Національного олімпійського комітету України, віцепрезидент Міжнародної асоціяції легкоатлетичних федерацій (ASOIF), посол ЮНЕСКО Сергій Бубка оголосив про своє рішення кандидувати на посаду президента МОК – головної спортивної організації світу. Ця заява була зроблена після того, як С. Бубка був переобраний до Ради ASOIF на Генеральній асамблеї цієї організації.

„Я почав свою міжнародну спортивну кар'єру саме тут, в Санкт-Петербурзі, коли кваліфікувався на чемпіонат світу 1983 року в Гельсінкі, і тому саме тут хочу оголосити про свою кандидатуру на пост президента МОК“, – зазначив С. Бубка.

С. Бубка – олімпійський чемпіон з стрибків з жердиною, який встановив 35 світових рекордів і 10 разів вигравав чемпіонати світу з легкої атлетики.

Вибори президента МОК відбудуться під час 125-ої сесії МОК 10 вересня в Буенос-Айресі, Арґентина.

Сергій Бубка

Свято Героїв відзначили у Львові

Покладання квітів до пам'ятника Степанові Бандері. (Фото: Марта Осадца)

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – Свято Героїв розпочалося 23 травня з ушанування пам'яті полковника Євгена Коновальця в селі Зашкові. А 26 травня святкування тривало у селі Білогорща, біля музею генерал-хорунжого Романа Шухевича.

У покладанні квітів взяли участь Герой України Юрій Шухевич, представники місцевої влади, громадських, ветеранських та молодіжних організацій, депутати, студенти, ліцеїсти, школярі. Потім відбулося віче, урочисте запалення „Вогню Героїв“ і старт естафети за участю студентів Львівського державного університету фізичної культури.

Продовжилися урочистості у Білогорщі відкриттям відновленої пам'ятної таблиці на честь Р. Шухевича.

Опісля відбулося віче біля пам'ятника Степанові Бандері.

Представники ветеранів, громадських і політичних організацій поклали квіти до підніжжя пам'ятника С. Бандері. Пластуни тримали портрети українських героїв, котрі у різні часи віддали своє життя за незалежність України.

Віче розпочалося з виконання гимну в супроводі оркестри Львівського університету безпеки життєдіяльности.

На вічі виступили голова Крайового братства УПА Олесь Гуменюк, голова Львівського відділення Всеукраїнського об'єднання

(Закінчення на стор. 2)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Триває акція „Вставай, Україно!“

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Наступна загальнонаціональна акція опозиції „Вставай, Україно!“ відбудеться в Миколаєві, повідомив 9 червня в Хмельницькому голова фракції „Батьківщини“ Арсеній Яценюк. Як повідомляє прес-служба партії, А. Яценюк нагадав, що опозиція обіцяла проїхати з акцією „Вставай, Україно!“ всю країну. Голова фракції „Батьківщини“ зазначив, що опозиція вимагає призначення виборів у п'яти „проблемних“ округах, один з яких знаходиться в Миколаєві. „Всередині парляменту ми вимагаємо, щоб приймались відповідні закони, в тому числі й законодавство про вибори, і хочемо побачити Віктора Януковича в стінах Верховної Ради. А поза межами парляменту ми закликаємо людей, щоб вони підтримували зміни і виходили на вулиці“, – підкреслив А. Яценюк. У неділю, 9 червня, віче опозиції у Хмельницькому зібрало 5,000 осіб. На вічу виступили А. Яценюк та провідник партії „Свобода“ Олег Тягнибок. Провідник УДАРу Віталій Кличко до Хмельницького не приїхав. *(Бі-Бі-Сі)*

Пам'ятник борцям за Україну

СУМИ. — Активісти обласної організації Всеукраїнського об'єднання „Свобода“ в Сумах, яка вперше за роки незалежности змогла провести до парляменту націоналістичну партію, 9 червня встановили ґранітну плиту з меморіяльною дошкою у пам'ять про борців за свободу України. Таким чином, стверджується в повідомленні партії, у Сумах з'явився перший пам'ятник на честь українських вояків і повстанців, які боролися за незалежність України. Крім того, націоналісти висадили алею карпатських модрин, яку назвали на честь борців за незалежність України. *(„Кореспондент“)*

Є. Коновальця перепоховають у Львові

ЛЬВІВ. — Наступного року у Львові на Личаківському цвинтарі перепоховають останки голови проводу Українських націоналістів Євгена Коновальця. Про це 11 червня повідомив голова Центрального проводу ОУН (державників) Павло Дорожинський. Вже формують оргкомітет, який займатиметься перепохованням. Праворуч головного входу на Личаківському цвинтарі створено меморіял, де ховають відомих українських діячів, і почесне місце відведено для перепоховання останків засновника ОУН Є. Коновальця, провідників Андрія Мельника і Степана Бандери. Один з авторів комплексу Олесь Криськів розповів, що перепоховати можна українських діячів разом з їхніми рідними, а догляд за могилами здійснюватиме музей „Личаківський цвинтар“. Представники націоналістичних організацій спільно обговорюють питання організації перепоховання Є. Коновальця. Українці Канади погодились на перепоховання Є. Коновальця. Понад 70 років Українська стрілецька громада Канади опікується могилою Є. Коновальця на цвинтарі Кросвік у Ротердамі. Голова Центрального проводу ОУН (державників) П. Дорожинський розповів, що він має повноваження від канадської організації, яка оплачує місце поховання голови проводу ОУН у Ротердамі, займатись організацією перепоховання полковника. П. Дорожинський сподівається, що останки Є. Коновальця, а також його дружини Ольги і сина Юрія, які спочивають у Римі, перепохowають у Львові весною наступного року. *(Радіо „Свобода“)*

В Україні стало більше мільйонерів

КИЇВ. — Міністерство доходів і зборів зареєструвало 3,000 громадян з доходами понад 1 млн. грн. Таким чином, 5 червня повідомили в міністерстві доходів за підсумками кампанії декларування доходів, кількість мільйонерів у 2012 році порівняно з попереднім зросла майже на 1,000 осіб. Також за підсумками 2012 року в Україні зареєстрували четверо осіб з доходами понад 1 млрд. грн.: два жителі Донецької области, один житель Тернопільщини і один киянин. Загалом у рамках кампанії доходи задекларували понад 630 тис. громадян, їх загальна сума становить приблизно 48 млрд. грн. Це на 11 млрд. більше, ніж у попередньому році. *(Бі-Бі-Сі)*

День Героїв відбувся урочисто

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 23 травня сотні людей різного віку у вишиванках, з патріотичними гаслами, взяли участь у святковій ході, присвяченій Дню Героїв нашої нації. Учасники урочистої ходи вшанували пам'ять провідників українського національно-визвольного руху, поклали квіти до пам'ятників жертвам політичних репресій у парку біля замку, Степанові Бандері, до Меморіяльної дошки в честь В'ячеслава Чорновола, біля каплички на території колишньої Бережанської тюрми, меморіялу борцям за волю України на міському кладовищі.

Відбулося вручення почесних відзнак ветеранам ОУН і УПА за їх заслуги у національно-визвольній боротьбі, відданість ідеалам незалежности Української держави та за багаторічну громадську діяльність. Учасників національно-визвольних змагань привітали представники влади, громадсько-політичних, молодіжних організацій, аматори сцени.

А на славній горі Лисоні поблизу Бережан 23 травня під вечір відбулося віче, яке вже традиційно організував активіст „Зарваницької громадської ініціятиви“, депутат Тернопільської обласної ради Володимир Болещук. На Бережанщину з'їхалося чимало людей, в тому числі й представники громадських організацій – Пласту, Молодого Народного Руху, Комітету захисту української мови, Молодої „Просвіти“, Союзу українок.

Лисоня є знаною на українських землях як місце героїчної слави, кривавої боротьби Українських Січових Стрільців. Це святе місце, омите кров'ю наших борців, доказ незламности духу українського стрілецтва. Сьогодні наше завдання – передати наступним поколінням знання про славні сторінки історичного минулого українського народу, і битва на Лисоні – яскравий тому приклад. Наша земля багата на знакові місця, які повинні активно слугувати символами героїзму для українців.

Пам'ятник полеглим за Україну на горі Лисоні. (Фото: Тетяна Будар)

Створили „Залю слави УПА“

Марта Осадца

БУСОВИСЬКО, Львівська область. – 23 травня у школі ім. Романа Шухевича вперше на Прикарпатті відкрили „Залю слави УПА“.

У присутності організатора і голови УНА-УНСО, члена Української Гельсінкської групи, політичного в'язня, сина леґендарного провідника УПА Р. Шухевича Героя України Юрія Шухевича, ветерана УПА Петра Кусеня, представників громадських організацій району – Конґресу Українських Націоналістів, Союзу Українок, „Просвіти“, Спілки політичних в'язнів та репресованих, мешканців і гостей села парохи о. Петро Сюсько з Українсїшкої Греко-Католицької Церкви і о. Іван Білик з Української Православної Церкви Київського патріярхату освятили „Залю слави УПА“, а учні та вчителі школи показали музично-літературну композицію, присвячену героям.

На почесному місці залі – портрети провідників УПА, альбом з спогадами та фотографіями повстанців.

У гірському селі не випадково створено „Залю слави УПА“ – у родині Михайла Цапа в дитинстві мешкав Р. Шухевич. Саме в цьому селі у бою з карателями загинув леґендарний сотник УПА „Соловейко“.

Свято Героїв...

(Закінчення зі стор. 1)

ветеранів Богдан Винниченко, народні депутати України Ірина Фаріон та Степан Кубів. Хор Крайового братства УПА „Повстанець“ виконав патріотичні пісні.

Після віча учасники вишикувалися у колону і вирушили вулицями міста до пам'ятника Тарасові Шевченкові. На шляху руху колони були покладені квіти до меморіяльної дошки Є. Коновальцеві і Р. Шухевичеві; до пам'ятника Жертвам комуністичних злочинів і до пам'ятної дошки жертвам репресій на стіні „Тюрми на Лонцького“, до пам'ятника Маркіянові Шашкевичеві і до барельєфу Патріярхові Йосифові Сліпому, до меморіяльної дошки полковникові УПА Олексі Гасинові і генерал-хорунжому армії УНР Романові Дашкевичеві.

На закінчення свята біля пам'ятника Т. Шевченкові відбувся конкурс між школами міста на найкраще виконання патріотичної пісні. Учасники конкурсу пройшли повз імпровізовану трибуну, виконуючи патріотичні пісні і скандуючи патріотичні гасла.

Урочиста хода у Львові. (Фото: Марта Осадца)

НА ТЕМИ ДНЯ

Московська церква захопила храм

Світлана Орел

Український пікет перед зачиненим храмом в Кіровограді.

КІРОВОГРАД. – У Новоархангельську 23 квітня сталося захоплення Свято-Володимирського храму. У протистоянні парафіян і спецзагону „Беркут" пролилася кров. Ця подія набула широкого розголосу.

Конфлікт триває вже кілька років. Приміщення храму – нове, зведене у 2002 році на пожертви громади. Основними благодійниками стали тодішній керівник „Укравтодору" Володимир Демішкан, який походить з цих країв, а також нинішній голова районної адміністрації Олег Кожухар.

Настоятелем храму призначали о. Іллю Совича з Української Православної Церкви Московського патріярхату. Пізніше він перейшов до Київського патріярхату, але не витримав тиску і написав покаянного листа, а коли був Президентом Віктор Ющенко, знову перейшов з громадою до УПЦ КП. Якийсь час В. Демішкан, активний прихильник Московського патріярхату, ставився до цього спокійно. Але влітку минулого року змінив ставлення. Нібито відбулися збори церковної громади, яка постановила повернутися в УПЦ МП.

Вже відбулося не одне судове засідання, де розглядався цей конфлікт, але досі незрозуміло, чи були насправді ті збори, і якщо були, чи правдиво на них ставили питання. Свідки дуже плуталися. Судді не звернули уваги на те, що перехід був інспірований владою.

Кіровоградський окружний і Дніпропетровський апеляційний суди визнали перехід громади віруючих до УПЦ МП законним. Тепер буде подано касацію у Вищий адміністративний суд. Але одного вечора до храму вдерлася група 30 молодиків, вигнала з приміщення священика і парафіян, зачинилась зсередини і нікого не впускала. Так тривало кілька днів, поки біля стін храму не зібралися мешканці містечка, прибули активісти обласних організацій Всеукраїнського об'єднання „Свобода" і партії „УДАР", народний депутат Святослав Ханенко. Відбулося силове протистояння, під час якого пролилася кров, двоє людей госпіталізовано. На підкріплення місцевої міліції прибув загін „Беркуту".

Люди вимагали, аби нападники покинули храм, щоб у ньому було відновлено Богослужіння тієї громади, яка діяла і діє у містечку – УПЦ КП. Врешті приходьків з приміщення видворили, храм зачинили, нібито до остаточного судового вирішення конфлікту.

Тим часом у засобах масової інформації почалася кампанія на захист московської Церкви. Громаду переповнюють пропаґандою про неканонічність інших церков, крім УПЦ МП. Люди вже не мають сили протистояти цьому навальному наступові. Адже справжню історію Української Церкви знають мало людей, інформація про це блькується, а тих, хто осягнув непрості реалії минулого, спішать назвати „фашистами". Фактично ж громади УПЦ Московського патріярхату у Новоархангельську не існує.

Мешканці міста Новоархангельська звернулися до Президента України з листом, під яким – 1,500 підписів. Храм досі на замку. Коли вже усе українське буде почуватись безпечно і впевнено на своїй землі?

Фестиваль в пам'ять Миколи Хвильового

Микола Третяк

Микола Хвильовий

ХАРКІВ. – 12-13 травня, у 80-ту річницю фатального пострілу Миколи Хвильового, за підтримки „Смолоскипа" відбувся літературно-мистецький фестиваль „Метрополія свідомого життя" (назва – цитата з вірша М. Хвильового „Клавіятурте").

Ідея фестивалю належала Тарасові Шамайді та Ліліяні Вежбовській з руху „Простір свободи", котрі вирішили нагадати харків'янам про письменника, котрий чи не найбільше в історії літератури прославив їхнє місто.

12 травня біля станцій метро волонтери й поети читали уривки з творів М. Хвильового, роздавали листівки про письменника.

У Літературному музеї Тетяна Пилипчук відкрила експозицію, присвячену М. Хвильовому. Відбувся конкурс, присвячений „Розстріляному відродженню". Щоб виграти „смолоскипівські" книжки, треба було назвати об'єкти поетичних пародій 80-річної давнини.

Екскурсія, організована краєзнавцем Олександром Савчуком та архітектором Денисом Вітченком, відвідала будинки, в яких жив письменник чи містились організації, в яких він брав участь.

В Будинку актора відбулася центральна мистецька акція – вечір-концерт, у якому виступили молоді поети Юлія Стахівська, Олена Рибка, Таня-Марія Литвинюк, Любов Якимчук, Вано Крюґер, Олег Коцарев. Звучала музика Людвіга ван Бетговена та Миколи Лисенка, актори продемонстрували етюди на твори М. Хвильового та Йогана Ґете. Грали гурти „Телері" та „Обсерваторія".

Пізнього вечора на мості через річку Лопань було влаштовані дійство „Ніч. Весна. Міст. Марія" (цитата з „Арабесок"). Присутні виклали з свічок назву дійства.

13 травня біля знаменитого будинку „Слово" відбулося дійство „З історії одного браунінґа: зустріч з Я». А в Харківському національному університеті ім. Василя Каразіна мала місце наукова конференція та лекція Тамари Гундорової „Харків і степ: запашне місто Хвильового". Лекція Оксани Забужко „Лет Ікара чи смерть Антея? Вступ до історії українського самогубства" відбулася в актовій залі Наукової бібліотеки ім. Володимира Короленка.

Завершився фестиваль дискусією в книгарні „Є" під назвою „Запах слова": чи сучасні ідеї Хвильового?" В ній узяли участь Т. Гундорова, декан філологічного факультету Харківського університету ім. В. Каразіна Юрій Безхутрий, Тетяна Трофименко, Олег Коцарев, Л. Вежбовська, а потім долучилась О. Забужко. Підсумок розмови: заклик краще й глибше знайомитися з спадщиною М. Хвильового.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Рибака звинувачують в обмані

КИЇВ. — В опозиції 5 червня заявили, що керівництво Верховної Ради (ВР) зробило все, аби парламент не побачив звіту Тимчасової слідчої комісії (ТСК) з розслідування фальсифікацій під час виборів 28 жовтня 2012 року. Андрій Пишний наполягає на скликанні Реґламентного комітету, сказав народний депутат України від „Батьківщини", голова відповідної ТСК Арсен Аваков. Він нагадав, що цей звіт було оприлюднено п'ятьма членами ТСК. „Ми вдалися до цього кроку, коли зрозуміли, що апарат ВР, особисто керівництво ВР зробили все, щоб цей звіт не побачив трибуну українського парляменту", – сказав А. Аваков. Він наголосив, що вимагає оприлюднення звіту з трибуни парляменту, і після цього „опозиційними фракціями будуть внесені пропозиції щодо висновків, які будуть цілком логічними за підсумками цього звіту". У свою чергу, народний депутат від „Батьківщини", член ТСК А. Пишний заявив, що „голова ВР за участю голови Реґламентного комітету допустив порушення прав народних депутатів на виконання ними депутатських повноважень". Оголошуючи про припинення діяльности ТСК, голова ВР послався на висновок Реґламентного комітету. *(УНІАН)*

В Одесі відкрився аквапарк

ОДЕСА. — Прекрасну можливість розважитися на водних гірках отримали спочатку літнього курортного сезону одесити і гості чорноморського міста. 9 червня в приміському селищі Аванґард урочисто відкрився ґрандіозний аквапарк „Одеса". На території в п'ять гектарів є 14 гірок, найвища з яких 20 метрів. Власники розважального новобуду здивували відвідувачів першим в Україні басейном з штучними хвилями і річкою з підводною течією, яка протікає майже по всьому аквапарку. На території також є ресторан, розрахований на 160 осіб, піцерія, кав'ярня, дитячий майданчик, паркування. За твердженням адміністрації центру водних атракціонів, оскільки усі споруди знаходяться просто неба, сезон у ньому починатиметься влітку, а закінчуватиметься у вересні-жовтні. Аквапарк розрахований на 5,000 відвідувачів щодня. *(„День")*

Реґіонали раді перекинчикам

КИЇВ. — У Партії Реґіонів (ПР) готові до співпраці з тими народними депутатами, котрі залишили лави фракції „Батьківщина". Про це 10 червня заявив народний депутат від фракції ПР Євген Мураєв. „Вони зараз усі позафракційні депутати. Але якщо люди розділятимуть наші цінності і працюватимуть разом з нами конструктивно – ласкаво просимо", – зазначив він. Є. Мураєв також переконаний, що втеча з „Батьківщини" пов'язана з розчаруванням депутатів в авторитеті Арсенія Яценюка. „Я думаю, що зараз масова втеча з „Батьківщини" пов'язана з повним розчаруванням народних депутатів в авторитеті А. Яценюка", – переконаний реґіонал. 6 червня народні депутати від фракції „Батьківщина" В'ячеслав Кутовий і Володимир Купчак заявили про вихід з фракції. Ще п'ять депутатів від опозиції заявили, що їм пропонували по 5 млн. дол. за вихід. *(„Укрінформ")*

У київському парку відкрили бібліотеку

КИЇВ. — У парку ім. Тараса Шевченка 10 червня відкрилась паркова бібліотека для дітей та дорослих. Її встановили біля інформаційного центру, на вході до парку з боку бульвару Т. Шевченка. Для книг установили дві шафи у формі будиночків, завширшки півтори метри та заввишки метр, розфарбовані різнокольоровими малюнками. Організатори принесли перші книги, далі фонд поповнюватимуть кияни. Серед представлених книг багато дитячих — букварі, читанки, є художня література, книги з психології та як виховувати дітей. Шафи для книг цілодобово відкриті. Всі охочі можуть приносити уже прочитані книги. Ініціятором встановлення є міжнародний рух „Маленька безплатна бібліотека". Крім Києва, шафи-кабінки для книг встановили у міському парку Рівного. Під полиці переобладнали старі телефонні будки. *(„День")*

АМЕРИКА І СВІТ

Греція реґресувала

АТЕНИ, Греція. — Статус Греції у світовому фондовому індексі „MSCI“ змінився з країни з розвинутим ринком на країну з ринком, що розвивається. Причиною називають невідповідність певним критеріям, встановленим „MSCI“. У щорічному огляді світових ринків 12 червня сказано, що фондовий ринок у Греції не відображає поліпшені практики, які застосовуються на розвинених ринках, зокрема у запозиченні цінних паперів та кредитуванні об'єктів. Ще одним критерієм стала невідповідність розміру ринку Греції, характерному для розвинених країн. Економіка Греції вже протягом шостого року перебуває в стані рецесії, а рівень безробіття у країні майже досяг 27 відс. Так само у цьогорічному індексі був знижений статус Мароко, а от ринки Катар і Об'єднані Арабські Емірати названі країнами з розвиненим ринком. *(Бі-Бі-Сі)*

С. Райс – радник з національної безпеки

ВАШІНҐТОН. — 5 червня Президент Барак Обама призначив заміну радникові національної безпеки Томові Донілонові, який йде у відставку . Як повідомляє аґентство „Reuters“, посаду Т. Донілона обійме постійний представник США в ООН Сузан Райс. Як зазначає аґентство, спочатку про перестанови в команді Президента Б. Обами повідомила газета „The New York Times“. Білий Дім підтвердив повідомлення, але не надав подробиць. Очікується, що офіційне оголошення буде зроблено пізніше. Т. Донілон став радником Б. Обами, починаючи з його першого президентського терміну в 2008 році. С. Райс вважалася основним претендентом на посаду Держсекретаря після повторного обрання Б. Обами, але була змушена відмовитися від посади через критику республіканцями її заяв у зв'язку з розслідуванням вбивства американського посла при нападі на консульство США в Бенґазі у вересні 2012 року. Її призначення на посаду радника з національної безпеки не вимагає схвалення Сенату. Т. Донілон повинен залишитися на своїй посаді до початку липня. *(„Кореспондент“)*

У Москві відбувся „Марш проти катів“

МОСКВА. — 12 червня відбулася акція опозиції „Марш проти катів“ з вимогою припинити кримінальне переслідування активістів з так званої „болотної справи“. Марш пройшов від Калузької до Болотної площі. Опозиція подала заяву тільки на ходу без віча. Організатори акції на сторінці в мережі „Facebook“ написали: „Учасники Маршу пронесли вулицями Москви портрети суддів, прокурорів, слідчих, поліцейських, чиновників, причетних до фабрикації „болотної справи“ та інших політичних „справ“. Марш мільйонів 6 травня 2012 року завершився сутичками демонстрантів з поліцією і порушенням кримінальної справи про масові заворушення, за якою звинуваченими проходять вже 28 осіб. *(Бі-Бі-Сі)*

Австрія виводить миротворців

ВІДЕНЬ. — Австрійські миротворчі війська почали покидати Голанські висоти. Близько 20 вояків, за словами фотографа аґентства, в'їхали на територію Ізраїлю. У Міністерстві оборони Австрії заявили, що перші 60-80 миротворців повернуться на батьківщину 12 червня. Усіх миротворців виведуть протягом двох-чотирьох тижнів. 11 червня повідомлялося про те, що базу миротворців покинули цивільні службовці. Їх перевезли на основну базу ООН в Ізраїлі. Росія наполягає на відісланні своїх миротворців у зону розмежування між Ізраїлем і Сирією. В ООН виступають проти цього, як і в ізраїльському уряді. Прем'єр-міністер Ізраїлю Беніямін Нетаняґу і російський Президент Володимир Путін обговорили по телефону пропозицію Москви послати російських миротворців на лінію припинення вогню між Ізраїлем і Сирією на Голанських висотах. На ізраїльських Голанах проживає понад 18 тис. сирійських громадян, які відмовляються приймати громадянство Ізраїлю. Громадянський конфлікт у Сирії вже впритул наблизився до спірного району, анексованого Ізраїлем після війни 1967 року. *(„Кореспондент“)*

„Великодній кошик“ – дар від ЗУАДК

Віра Принько

КИЇВ. – Проєкт Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) „Великодній кошик“ за розпорядженням Екзекутиви ЗУАДК і з ініціятиви президента д-ра Лариси Кий відбувся в Сумській та Івано-Франківській областях України.

Основним завданням проєкту є морально-психологічна підтримка людей, котрі опинились у важких життєвих ситуаціях. У світлі дні Великодня подарунки від ЗУАДК – це не просто ласощі, а й великий знак вічних християнських моральних цінностей для бідних громадян України.

Запашні пасочки отримали інфіковані на туберкульозу дошкільнята в обласному інтернаті і діти-сироти в реабілітаційному психологічному центрі міста Суми, а також діти-сироти, діти з багатодітних сімей і позбавлені батьківської опіки в 12 селах Івано-Франківської области.

На проєкт „Великодній кошик“ витрачено 4,000 дол., вручено 1,600 пасочок. Щоб ЗУАДК міг і далі подавати допомогу, пожертви можна висилати на адресу: UUARC, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19149. Тел.: (215) 728-1630. Сторінка ЗУАДК в інтернеті: www.uuarc.org.

Віра Принько – керівник бюра Злученого Американського Українського Допомогового Комітету в Києві.

Пасочки від Злученого Українського Американського Допомогового Комітету отримали в Сумах інфіковані на туберкульозу дошкільнята.

ТОЧКА ЗОРУ

Свої серед чужих...

Тарас Гаюн

Відомо, під яким тяжким кремлівським чоботом опинилась українська громада на теренах географічно недалекої, але не близької українському серцю Російської Федерації.

Оскільки чинне законодавство „стратегічного партнера“ про національно-культурні автономії не забороняє створення подібних організацій, вище керівництво Росії окремим наказом свого Міністерства юстиції створило організацію з промовистою назвою: Федеральна національно-культурна автономія „Українці Росії“. Здавалося б, українці в Росії нарешті отримали право на самовизначення, й усім нам слід радіти. Проте, це лише на перший погляд.

Цю нову Федеральну національно-культурну автономію „Українці Росії“ було зареєстровано всупереч численним заявам провідників та активістів української громади про нелеґітимний характер установчих зборів, до участи в яких не були допущені ані представники переважної більшости українських організацій Росії, ані українські журналісти.

Крім того, нову організацію очолила людина, думки якої так далекі від українських питань, як вежі Кремля від схилів Дніпра. Керівник цієї новоствореної організації Борис Безпалько, за даними розслідування інформаційного аґентства „Укрінформ“ (стаття „Корисні українці“) причетний до створення проблем в роботі Бібліотеки української літератури, де він працював заступником директора, що свідчить скоріше про українофобські настрої цієї людини. За иншими свідченнями, він є автором псевдоаналітичних писань антиукраїнського спрямування, власником недружелюбного до України та її культури веб-сайту „Русь єдиная“, членом правління націонал-патріотичної організації „Русское общественное движение“.

На сьогоднішній день для української громади в Росії склалась критична ситуація, яка може призвести до суттєвого послаблення позицій її проукраїнськи орієнтованої частини, а численна українська діяспора Росії опинилась у становищі, коли громадські організації українців не зможуть представляти свої інтереси на федеральному рівні.

Очевидно одне: Росія боїться демократичних революцій, адже у випадку консолідації проукраїнськи налаштованих організацій Федеральна національно-культурна автономія може стати реальною політичною силою, не рахуватися з якою вже буде неможливим.

Росія – багатонаціональна країна, на теренах якої співживуть близько 200 різних народностей. Окремі з цих, навіть малочисленних, автохтонних народів проживають на історичних територіях на правах автономій. Українська громада, яка є третьою за чисельністю в країні, не має в Росії будь-якої автономії й не претендує на неї. Але відтепер вона залишилась навіть без права на збереження культурних цінностей та традицій, на які можуть розраховувати українці, які проживають в Росії, згадуючи при цьому своє культурне надбання.

Тарас Гаюн – голова громадської організації „Рівненський реґіональний євроклюб“.

Шановні дописувачі!

Порівняно невеликий обсяг тижневика і значне число пропонованих редакції матеріялів змушує звернутися до Вас з проханням надсилати до публікації тексти листів обсягом не більше, ніж 500 слів, тобто три-чотири сторінки машинопису, через два інтервали. Редакція залишає за собою право скорочувати довгі тексти і виправляти їх згідно з чинним правописом. Просимо утримуватися від відступів від обраної теми для опису сторонніх щодо неї питань.

Фотографії просимо надсилати лише в додатку до листа, даючи їм назви, які зазначені в тексті. Назва фотографії і підпис до неї – це різні речі. Разом з прізвищами обов'язково подавайте повні імена осіб, про яких іде мова в тексті допису чи статті.

В електронних листах просимо вказувати поштову адресу і телефон автора.

Редакція

Відбулася інтронізація Апостольського візитатора для українців греко-католиків у Республіці Параґвай

Під час інтронізації Апостольського візитатора Даниїла (Козлінського).

о. Тарас Гавришко

ЕНКАРНАСЬЙОН, Параґвай. – 26 травня в Римо-католицькому катедральному соборі Благовіщення Пресвятої Богородиці відбулася інтронізація Апостольського візитатора для українців греко-католиків у Республіці Параґвай – Владики Даниїла (Козлінського).

Святкові заходи розпочалися урочистою процесією від місцевої Української греко-католицької парафії Уведення в храм Пресвятої Богородиці до латинської церкви, де відбулася Архиєрейська Літургія.

Перед Літургією монсеньйор Мислав Ходжич, секретар Апостольської нунціятури в Республіці Параґвай, зачитав Декрет Святішого отця Венедикта XVI про призначення Владики Даниїла Апостольським візитатором, а о. Володимир Филипів, парох парафії Уведення в храм Пресвятої Богородиці, – лист-привітання від Патріярха Святослава (Шевчука).

Божественну Літургію очолив Владика Даниїл у співслужінні з місцевим римо-католицьким єпархом Ігнатієм Гогорзою, М. Ходжичем, священством українського та латинського обрядів з Параґваю та Арґентини.

На Літургії були також представники Православної Церкви Параґваю, катехитки Серця Ісусового, сестри-служебниці, сестри-василіянки та велике число мирян.

У проповіді новопризначений Апостольський візитатор подякував І. Гогорзі та всім його попередникам за душпастирську опіку, яку той надавав українським греко-католикам у Параґваї, наголосив на потребі власного єрарха, візитатора, пізнанні потреб українців у Параґваї і докладанні всіх зусиль, аби вірні могли побачити в особі Єпископа люблячого батька.

На завершення Літургії І. Гогорза висловив щиру подяку за участь в Божественній Літургії візантійського обряду, яка вперше служилася в римо-католицькій катедрі міста, та побажав, щоб українці в Параґваї не втрачали і берегли цей скарб візантійського богослужіння.

Після того відбувся святковий обід і культурна програма в місцевій культурно-просвітницькій організації „Просвіта".

Посол США відвідав Коломию

Михайло Михайлинин

КОЛОМИЯ, Івано-Франківська область. – Національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Йосафата Кобринського, колекції якого нараховують понад 50 тис. експонатів, відвідав 17 травня Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Джон Тефт разом з дружиною.

Гості були захоплені мистецтвом гуцулів. Для них було організовано театралізоване свято „Ніч у музеї", відтворено обряд весілля. В музеї гості розписали писанки і залишили на них свої автографи.

До Коломиї приїхали також американські куховари індіянського походження Лоїс-Елен Франка і Волтер Вайтвотер, які відзначили надзвичайну близькість гуцульської та індіянської культур. Про музей розповідала його директор Ярослава Ткачук.

Бібліотеку музею недавно поповнили рідкісні книжки від Юрія Наконечного з Філядельфії, який перебував з дружиною Вірою у Коломиї.

Гості з США в Коломиї.

АМЕРИКА І СВІТ

Український піяніст переміг

ФОРТ-ВОРТ, Тексас. — Український піяніст Вадим Холоденко переміг на 14-му міжнародному конкурсі піяністів ім. Вана Клайберна. Змагання, на якому себе показують найкращі піяністи світу, проводиться кожні чотири роки. Український музикант переміг на першому конкурсі ім. В. Клайберна від часу смерти леґендарного американського піяніста чотири місяці тому. В. Холоденко – 26-річний киянин, який навчається в Московській консерваторії ім. П.І. Чайковського. На другому місці конкурсу – італійська піяністка Беатріче Рана, а на третьому – Шон Чен з США. Фінал конкурсу ім. В. Клайберна, у якому брали участь також Фей-Фей Дон з Китаю, Нікіта Мндоянц з Росії і Томокі Саката з Японії, транслювався через інтернет. Переможець конкурсу отримує 50 тис. дол., запис свого виступу та запис у студії. В, Холоденко завдячує свої успіхи матері, яка віддала його до музичної школи у п'ять років. В. Клайберн помер 6 березня у Форт-Ворті у штаті Тексас на 79-му році життя. Музикант хворів на рака кісток. Він зажив світової слави у 1958 році, коли переміг на міжнародному конкурсі ім. Петра Чайковського. Конкурс його імені заснували колеґи і друзі В. Клайберна у 1962 році. Вони прагнули відзначити його внесок у відлигу в стосунках між США і Радянським Союзом. „Цей конкурс залишається таким, як хотів Ван Клайберн: підтримкою для молодих блискучих виконавців, які прагнуть поділитися своїм мистецтвом з ширшою авдиторією, – сказав директор конкурсу Жак Маркіз. – Вони приносять у світ клясичної музики новий свіжий голос". В. Холоденко, який 9 червня переміг завдяки надхненному виконанні Концерту для фортепіяно з оркестрою ч. 21 Вольфґанґа Амадея Моцарта, переміг також у двох інших катеґоріях – за краще виконання нового твору і за найкраще виконання камерної музики. *(Бі-Бі-Сі)*

Скандал довкола програм стеження

ВАШІНҐТОН. — Директор Національної розвідки США Джеймс Клепер скритикував витік таємних документів, які кинули світло на те, як уряд збирає дані про телефонні розмови і користування інтернетом. Дж. Клепер сказав, що неавторизоване виявлення цих програм варте догани і робить важчим запобігання загрозам національній безпеці. Виголошена 7 червня ввечері заява була реакцією на виявлення газетою „Ґардіян" інформації, що Аґентство національної безпеки збирає дані про телефонні розмови мільйонів громадян. Пізніше „Ґардіян" і „Вашінґтон пост" повідомили про окремі таємні програми, які, за всіма ознаками, дають Аґентству національної безпеки і Федеральному бюро розслідувань прямий доступ до серверів дев'яти найбільших американських компаній інтернету. Дж. Клепер сказав, що повідомлення про ці програми вводять в оману, вони неточні і небезпечні. *(„Голос Америки")*

Шведська принцеса вийшла заміж

СТОКГОЛЬМ, Швеція. — Шведська принцеса Мадлен 8 червня вийшла заміж за британсько-американського фінансиста Кристофера О'Ніла. На весіллі у Стокгольмі були присутні близько 500 гостей, а саму церемонію транслювали по телебаченню. Церемонія відбулася в церкві королівського палацу, а після неї кінний кортеж з нареченими урочисто проїхав центром Стокгольму. 30-річна принцеса прилетіла на весілля до Швеції з Ню-Йорку, де працює у неприбутковій організації, яку заснувала її матір, Всесвітньому фонді дитинства. Там вона і познайомилася з К. О'Нілом. Святкування весілля молодшої дочки Короля Карла XVI Ґустава та Королеви Сильвії були скромними у порівнянні з весіллям її старшої сестри Вікторії. Річ у тім, що Мадлен – четверта в черзі на престол, і, незважаючи на симпатії шведів до королівської сім'ї, весілля молодшої доньки короля не було державною подією, його оплатила королівська родина. На весіллі були присутні представники королівських родин Британії, Японії, Норвегії, Данії, Греції, Люксембурґу, Монако, а також такі знаменитості ,як Джон Тейлор з британського поп-гурту „Duran Duran". Молодята плянують залишитися працювати у США. *(Бі-Бі-Сі)*

Україна втрачає наукові кадри

Державна служба статистики України повідомила 9 травня, що за останні п’ять років на постійне місце проживання за кордон виїхало найбільше українських вчених, які отримали спеціяльності з фізико-математичних, біологічних і медичних наук. За 1996-2011 роки з України виїхало 1,622 науковців. Найбільше українських вчених виїхало до США, Росії і Німеччини. За роки незалежности кількість українських науковців скоротилася утричі. Майже не залишилося наукових лябораторій, а головне – немає запитів на висліди досліджень, замовлень від приватних компаній.

В Україні немає елементарного розуміння, чи потрібні наукові дослідження державі та підприємництву. Водночас дослідники, які багато років живуть і працюють за межами України, є успішними у своїх галузях. Сучасна наука не знає кордонів. Відбувається інтенсивний обмін науковою інформацією, формуються великі міжнаціональні консорціюми для проведення спільних досліджень.

Виїзд українських вчених за кордон позитивно впливає на міжнародний образ України, а їм самим забезпечує умови для творчого пошуку і особистого добробуту. Але при цьому нація втрачає свою еліту, втрачає фонди, витрачені для навчання науковців, котрі працюють тепер для інших країн, зокрема для Росії, не дуже прихильної щодо України.

Як зарадити цьому лихові? Що має змінитися в українській науці?

На думку науковців, які знайшли своє місце за кордоном, в Україні треба кардинально змінити структуру наукових установ і розподілу фондів для них. За наявної пострадянської наукової єрархії будь-які гроші проваляться, як в чорну діру, без найменшого наукового здобутку. У продуктивну систему сучасна пострадянська наукова структура перетворена бути не може. В науковому світі України панує корупція, кумівство, торгівля дипломами та науковими ступенями, переписування чужих дисертацій. Авторитет вченого мав би залежати від його наукових публікацій в англомовних журналах, що входять до міжнародних оцінювань. Комісії з надання ґрантів науковцям повинні складатися з закордонних науковців. Корумповані академічні установи та міністерства не повинні впливати на розподіл фондів на розвиток науки. Таке вилучення безперспективних споживачів фінансування дасть гроші на серйозні роботи низці важливих дослідних інституцій.

В Україні неґативно позначаються непотизм і зверхність щодо науковців з боку керівництва та чиновництва, яка шкодить доборові, підтриманню та просуванню найбільш успішних студентів та науковців на основі чітко встановлених і прозорих критеріїв з тим, аби вони могли достойно жити і працювати в Україні.

Ще остаточно не минули часи, коли наука в СРСР працювала переважно для військово-промислового комплексу. Настав час спрямувати її на корисний для суспільства пошук, на створення науково-популярних часописів, проведення яскравих просвітницьких акцій.

Існує безліч ділянок, де науковці могли б бути корисними власному народові, але для цього потрібна політична воля та зміна „правил гри“ як у науці, так і в організації ринкової економіки на основі досвіду успішних країн. Зрозуміло, перехід до такої системи без докорінної перебудови державного устрою неможливий, бо неможливо зробити чисту від корупції та кумівства наукову галузь в державі, де все тільки і може працювати завдяки корупції та кумівству. Отже, або станеться революція, або в Україні й надалі займатимуть керівні крісла невігласи-академіки та „проффесори“ з крадениими дисертаціями або ступенями з „вищих шкіл“ Комуністичної партії. А люди й далі платитимуть податки на їхнє утримання біля наукових годівниць.

ІСТОРІЯ

Люди йшли до стрілецьких могил

Наталія Храбатин

На Зелені свята, або ж, як їх ще називають, на Трійцю у Станиславові (тепер – Івано-Франківську) у 1930-ті віддавали шану тим, хто загинув у боротьбі за рідний край. Похід до воєнних могил вражав чисельністю і порядком. Газета „Станиславівські вісті“ 13, 20 та 27 червня 1937 року розповіла, як проходили ці свята у місті. Святкування починалося у Поминальну (клетчальну) суботу, яка у 1937 році припала на 19 червня.

У катедральній церкві Панахиду відслужили кільканадцять священиків при переповненій церкві. Серед яскраво освітленого храму була встановлена символічна стрілецька могила з смерековим хрестом, прикрашена з двох боків смереками і жовто-блакитним прапором. На могилі лежала стрілецька шапка і горіли дві свічки. Панахиду доповнював спів хору „Думка“. Патріотичну проповідь виголосив о. Іван Горняткевич.

Наступного дня, 20 червня, відбулася академія у світлиці „Сокола“ – тепер це приміщення „Просвіти“. Для того, щоб якомога більше бажаючих могло взяти участь в урочистостях, із залі винесли усі стільці. Усі стояли. Але заля була переповнена, і багатьом не вистачило місця.

У програмі була промова д-ра Олександра Чорненка, хвилина мовчання за загиблими, виступ чоловічого хору „Думка“, інсценізація з стрілецького життя у виконанні аматорського театрального гуртка „Сфінкс“.

Кульмінацією став похід на стрілецькі могили. В урочистому поході взяли участь 26 священиків. За хрестом несли 368 вінків від різних українських організацій. За вінками йшла гімназійна і шкільна молодь, гості з навколишніх сіл, представники „Соколів“, „Просвіти“ та інших українських організацій. Дівчата та жінки були одягнені в національні строї, кожне село мало свій особливий одяг. В поході взяли участь капелі з Єзуполя, Крихівців та Станиславова, хори з Вовчинців, Черніїва, об’єднаний хор Ганусівки та Узені, хор „Думка“ із Станиславова. Грали три духові оркестри.

У вшануванні стрілецьких могил взяло участь 30 тис. осіб. при населенні міста 60.3 тис. осіб. У Львові тоді у процесіях до двох цвинтарів взяло участь тільки 15 тис. осіб.

На цвинтарі біля стрілецьких могил священики відслужили Панахиду, спів хор „Думка“. Насамкінець капеля товариства „Зоря“ виконала національний гимн.

Ще більш масовим був похід до стрілецьких могил у 1939 році. У процесії взяло участь понад 46 тис. осіб. Було сплетено 419 вінків з дубового листя, соснових шишок та колосся.

Газета „Діло“ 17 червня 1928 року розповіла про діяльність станиславівської філії Товариства охорони воєнних могил. Це товариство мало опіку над могилами українських вояків, полеглих у Першій світовій та визвольних війнах (1914-1920); діяло у Львові в 1927-1939 роках, мало 32 філії в Галичині. Товариство дбало про облицювання могил і встановлення на них кам’яних хрестів Української Галицької Армії, публікувало списки похованих стрільців з метою призначення опікунів поховань. Пластуни упорядковували могили героїв та прикрашали їх квітами. Від 100 до 250 молодих патріотів на місцевому цвинтарі впорядкували та облицювали плиткою понад 150 могил і встановили на них іменні кам’яні хрести.

В Галичині було 1,158 членів Товариства і 500 опікунів над пам’ятниками. Станиславівська філія Товариства нараховувала 99 опікунів стрілецьких могил. При читальнях „Просвіти“ створювалися секції охорони історичних пам’яток, перед якими також стояло завдання догляду за могилами січових стрільців, вшанування їх пам’яті, запис спогадів учасників українських визвольних змагань.

Проте навіть не члени Товариства з власної ініціятиви доглядали за стрілецькими могилами. У „Станиславівських вістях“ від 20 червня 1937 року був нарис про бабусю, яка доглядала могилу стрільця Василя Боднара. Вона розповіла: „Я мала єдиного сина Василя – надію й опіку на старість. Та вибухла війна. Пішов мій Василько, перебув війну, вернувся до мене здоровий, дужий і гарний, три дні побув біля мене та пішов знову. На фронт під Львів... Відтоді я його вже більше не бачила. Сказали мені, що мій Василько поліг десь далеко в нашій Україні. І певне його могила самотньою стоїть. А може якась бідна мати, згадуючи свого сина, поставить хоч раз у рік і моєму маленьку свічечку. Бо я молюся за душі обох Василів: і мого, й цього незнаного“.

Зараз відновлюються втрачені традиції. На Зелені свята ми вшановуємо пам’ять героїв, які віддали життя за незалежність України. І пластуни гідно доглядають за могилами січових стрільців. Все – організовано, офіційно. А мене не полишає думка про те, що ми втратили щирість і самовідданість, громадську ініціятиву та самоорганізованість, з якими навіть в умовах польської держави галичани відстоювали свої прагнення та ідеали.

Наталія Храбатин – краєзнавець з Івано-Франківська, автор краєзнавчих статтей у тижневику „Галицький кореспондент“.

Пластунки біля стрілецьких могил на цвинтарі у Станиславові.

СВОБОДА

Пам’ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик — ☎ (973) 292-9800 x 3040
Fax (973) 644-9510
E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Володимир Гончарик — ☎ (973) 292-9800 x 3042
E-mail subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Біля пам'ятника в степу

59 років тому 20,600 в'язнів, в тому числі 9,730 українців, у таборі в Кінґірі, Казахстан, вже не могли терпіти важку працю, знущання та голод. З ініціятиви Михайла Сороки та Анатолія Задорожного на початку 1954 року в'язні створили таємний комітет, який готував страйк. Коли було застрелено українця, який за 10 днів мав вийти на волю, обурені в'язні кинулись на сторожів.

Бій з лопатами проти зброї і псів не тривав довго. Сторожі забрали близько 100 трупів, змили кров, але табір вже повстав. Комітет оголосив страйк. Страйкарі вимагали шість днів праці на тиждень і краще харчування, але влада вимагала відновлення праці. Привезли транспорт в'язнів з іншого табору, але вони перейшли на бік страйкарів. В'язні перебрали контролю у таборі, відкрили жіночий табір для поповнення сил. Таборовий комітет ділив харчі та готувався до оборони. У кузнях і майстернях в'язні готували ручну зброю і вибухівку.

В ніч на 26 червня 1954 року, о 3:30 год. ранку, почалася розправа. Літаки освітили табір ракетами, сім танків і бульдозерів звалили таборову огорожу. Жінки, серед яких було найбільше українок, взялися за руки і намагались зупинити танки. Марно! Рев моторів змішався з криком умираючих жінок. Вояки стріляли в людей. Дикий герць тривав до 8-ої год. ранку. В'язням наказали лягти ниць та за вибором стріляли їм у голови. Бульдозери згортали трупи разом з напівживими до глибокого яру та засипали піском і камінням.

На місці трагедії за пожертви щедрих українців США Рада оборони і допомоги Україні Українського Конґресового Комітету Америки збудувала пам'ятник. Сьогодні там тиша, тільки степовий вітер бавиться піском, переганяючи його з місця на місце.

Коли ми з американським журналістом зупинились біля пам'ятника, то спостерігали, як люди зупиняли авта, щоб побачити, чому серед просторого степу стоїть хрест? З одного авта вийшла старша жінка з дівчинкою, щоб розповісти їй, що тут похований її прадід. Жінка роповіла, що її привезли сюди з України з татом і мамою, а у 14 років забрали до копальні міді.

Ми їхали вісім годин голим степом, думки вихором переганялися у голові, шукаючи відповіді на запитання – чому народ найбільшої і найбагатшої країни в Европі такий пригноблений і безталанний? Чи не час об'єднатися в одну силу, щоб разом подолати усі негаразди?

Іван Буртик,
Кліфтон, Ню-Джерзі

Огляд пошти: про Україну давню і сучасну

Відвічну тему материнської опіки порушив у листі до редакції **Андрій Феш** з Венісу, Фльорида, який надіслав вірш „Заповіт моєї мами". Не пощастило йому після багатьох років скитальства побачити рідну маму на батьківській землі. Усе ж він вірить, що „молилась мама, і Господь був з нами, охороняв Господь мене на всіх моїх путях".

Постійний дописувач **Юрій Кравчук** з Вільмінґтону, Делавер, в листі „Росіяни мордували українців" докоряє, що „Свобода" ніколи не писала про те, що „Голодомор створили руські москалі і Сталін". Автор листа пише, що „у московському совєті в 1932-1933 роках були лише руські комуністи, які підписували усі накази Сталіна", „українських священиків та інтеліґенцію розстрілювала руська поліція з Росії", „пшеницю в українських селян відбирали руські москалі". З докорами Ю. Кравчука можна погодитися в тому, що „Свобода" й справді не перекладала вину за репресії в Україні лише на „руських москалів", тому що виконавцями наказів Сталіна та його поплічників були в Україні не лише росіяни, а й представники усіх національностей з числа місцевого і прийдешнього населення. Звинувачувати більшовицьких злочинців слід не за національним походженням, а за належністю до злочинної комуністичної партії, ідеологія якої була спрямована проти українського народу. Більшовики насаджували клясову ворожнечу, розпалювали хтивість і підступність серед українського селянства. Звісно, організатором злочину була Москва, але виконавців його слід шукати й серед інших. Погодитися з Ю. Кравчуком можна лише в тому, що Росія як спадкоємниця СРСР мала б відшкодовувати Україні завдані збитки. До речі, як і своєму народові, котрий теж зазнав великого лиха від більшовизму.

З Києва надіслала статтю „Українська еміґраційна журналістика за документами архіву" **Олена Гуменюк** – головний науковий співробітник Центрального державного архіву закордонної україніки. У статті докладно розповідається про українські закордонні видання, показані на виставці, яка відкрилася 6 червня в архіві.

Велику ґрунтовну статтю „Чи актуальна сьогодні і на найближче майбутнє програма українського революційного руху 1940-1950-их років?" надіслав до тижневика **Анатоль Камінський** з Мюнхену. У статті проаналізовано програму Української Головної Визвольної Ради і політико-економічну систему СРСР, яку автор статті назвав партійним капіталізмом. Суть партійного капіталізму, пише А. Камінський, полягає у фактичному володінні партією структурою держави. Цю систему успадкував в Україні нинішній олігархічний капіталізм, для якого політична влада є лише інструментом збагачення. „Україна нагадує авто без фар і мапи в тумані та дивно, що це авто і досі кудись їде", – цитує автор визначення лондонського часопису „Економіст". А. Камінський вважає, що було б помилкою застосовувати тепер давні програми визвольного руху. Завданням сьогодення є усунення олігархічного режиму на основі глибинних і докорінних реформ.

Треба змінювати свою державу

Уряд Віктора Януковича обіцяє нам світле майбутнє, розвиток економіки, підвищення платні, евродороги та щасливе життя у складі Европейського союзу. Натомість ми ледве зводимо кінці з кінцями, спостерігаючи битви тоталітарної влади проти самоурядування.

24 квітня був позбавлений праці посадник Черкас Сергій Одарич, якого навіть не пустили до службового кабінету (див. „Свобода" від 17 травня, „Триває розправа над міськими головами"). При цьому голова обласної адміністрації Сергій Тулуб не спромігся пояснити, за що С. Одарича зняли з посади. Разом з ним достроково були відіслані у відставку посадники Конотопа Василь Дзед та міста Саки Олег Клюй.

Народний депутат України Юрій Сиротюк у програмі черкаського телеканалу „Вікка" заявив: „Місто приречене на безвладдя. Громаду позбавили конституційного права мати свого законно обраного представника".

Але народ не став мовчати. Черкасці підготували петицію до Президента України з вимогою встановлення справедливости. Вони розповідають людям у всьому світі, що відбувається в Україні. У петиції зазначено: „Ми вимагаємо відновити Сергія Одарича на посаді керівника міста і не хочемо бачити на посту „губернатора" Сергія Тулуба. Ми віримо в демократію і в те, що місцеве самоврядування повинне залишатися за людьми, які його формують, а не управлятися централізовано".

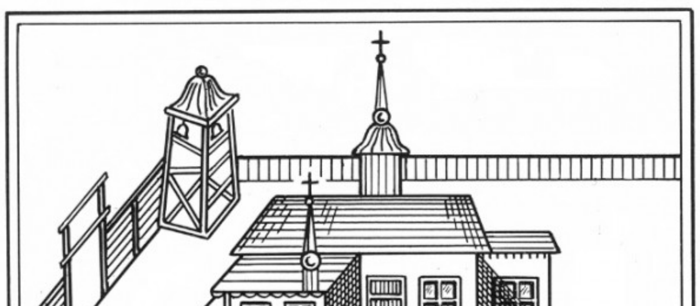
Новини про розправу влади з посадником Черкас вже дійшли до США, Франції, Росії, Білорусі та Канади, де люди підтримали петицію, залучаючи до її підписання своїх знайомих. Громадський активіст Денис Андрущенко заявив: „Якщо елементарні норми права не виконуються – нам нічого робити у Европі. Ми живемо у час, коли народ може об'єднатися у вирішенні проблем за допомогою мережі інтернету. Ми будемо вимушені передати петицію до Еврокомісії, а якщо справу Сергія Одарича будуть затягувати, то й до Европейського суду".

Треба йти вперед, ставати сильнішими духом та змінювати свою державу, яку називають демократичною.

Тетяна Козловська,
Черкаси

Від редакції: *23 травня суддя Соснівського районного суду Черкас Олена Марцишевська оголосила рішення, яким Сергієві Одаричеві відмовлено у задоволенні його позову до Черкаської міської ради з приводу звільнення з посади. Постанова може бути оскаржена в Апеляційному суді Києва. Адвокат С. Одарича Валентина Теличенко заявила, що це рішення стало ще одним з тих, що свідчать про проблеми правосуддя в Україні і неґативно позначиться на репутації країни. 29 травня з раптовим підвищенням тиску С. Одарич опинився в лікарні „Оберіг".*

Забули про гетьмана Полуботка

Сампсонієвська церква в часі поховання Павла Полуботка. (Фото з архіву)

Влітку 1972 року мені з дружиною Ганною випало відвідати Санкт-Петербурґ (тоді – Ленінґрад) в Російській федерації. Побували у Петропавлівській фортеці з метою побачити пам'ятник наказному гетьманові України Павлові Полуботкові, який у цій фортеці прожив останні дні земного життя і помер від захворювання, котре досі медичними експертами не визначене.

Коли ми запитали про вшанування пам'яті славного гетьмана у фортеці, то почули відповідь екскурсовода: „А хто це такий?".

Виявляється, працівники музею-фортеці взагалі про гетьмана не чули, хоча колишні в'язничні каземати повні пропам'ятних таблиць на честь осіб значно меншого історичного значення. Чому ж про гетьмана України забули? Чи не тому, що таким зневажливим було тодішнє ставлення Російської федерації до України та її історії взагалі? А може, тому, що „російсько-українська дружба навіки" була лише політичним гаслом для необізнаних?

Чи тому, що було небажано нагадувати, що гетьман приїхав до столиці імперії захищати права українців? Коли про це не згадувати, то воно само по собі призабудеться...

Тепер ні на державному, ні на науковому рівні не обговорюється історична місія Павла Полуботка, а його могила перебуває у невідомості.

Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиґен

Від редакції: *Українці Санкт-Петербурґу провадять в інтернеті розмову про увічнення пам'яті наказного Гетьмана Павла Полуботка на терені Сампсонієвської церкви, де в останні дні 1724 року було поховано славного українця. Місце поховання невідоме, а й сама дерев'яна церква перебудована на кам'яний собор, але це не завадило б появі бодай пропам'ятної дошки.*

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відбувся дитячий фестиваль „Барви неба”

Володимир Мигович

СІЄТЛ, Вашінґтон. – З нагоди Міжнародного дня захисту дітей 1 червня у приміщенні „Harvest Christian Center“ відбувся дитячий фестиваль християнської пісні „Барви неба”. Його організували музичні студії „G9 Production” і „Білі крила” та редакція газети „Наші вісті”.

Творчі змагання проводились у молодшій та підлітковій вікових категоріях. Виступам передував попередній відбір. Авторитетне жюрі з співаків та музикантів звертало увагу перш за все на „дитячість” пісень і особисту інтерпретацію.

Переможці одержали подарунки – маґнетофони, радіопрогравачі, мікрофони та інше, а також щедрі грошові винагороди від ґрантодавців для авдіозаписів та виготовлення відеокліпів.

Старанно розроблені сценічні вбрання виконавців і оформлення сцени доповнили святковість цього дня.

Співає дует Вікторії Ляшук та Світлани Жук. (Фото: Володимир Мигович)

Першу нагороду фестивалю у молодшій віковій групі (до 12 років) одержала Евеліна Канонік.

Переможцем у підлітковій групі (від 12 років і старше) стала Марія Ковальська.

У школах закінчився навчальний рік

ПАРМА, Огайо

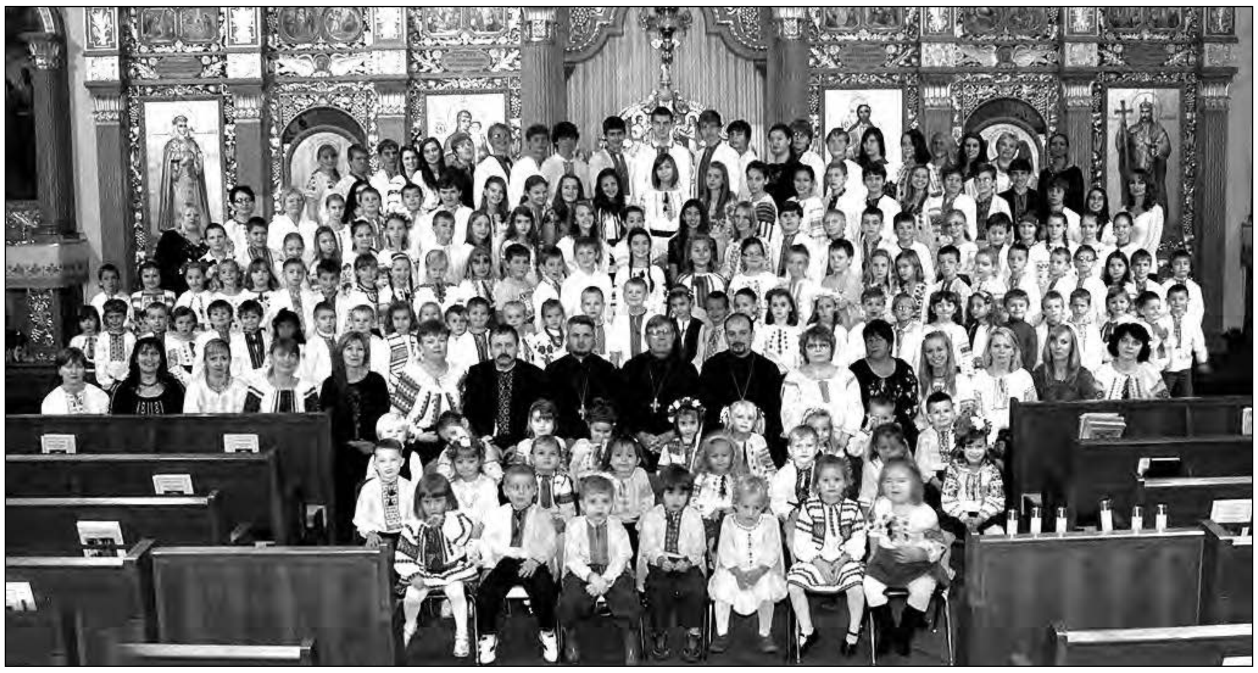
о. Іван Наконечний

При Катедральному соборі св. Володимира діє вісім шкіл: Недільна школа, Школа українознавства, школи українських танців, малювання, гончарства, співу, бандури та цимбалів. Кожного тижня понад 250 дітей з Великого Клівленду беруть участь у навчанні. Собор спонзорує ці навчальні програми і за це має велику повагу в громаді.

Однією з найбільших є суботня Школа українознавства ім. Тараса Шевченка, у якій нараховується 174 учні і 27 учителів.

1 червня у цій школі відбулося закінчення навчального року. Заступник настоятеля собору св. Володимира о. Михайло Гонтарук та протодиякон Ігор Махлай відслужили подячний Молебень. Співали учні під керівництвом настоятеля собору о. Івана Наконечного, який мав слово до учнів.

Директор школи д-р Володимир Боднар разом з вчителями роздав похвальні грамоти та грамоти за старанність у навчанні вихованцям школи.

Учні Школи українознавства ім. Тараса Шевченка при Катедральному соборі св. рівноапостольного Князя Володимира разом з духовенством та вчителями. (Фото: Володимир Боднар)

СОМЕРСЕТ, Ню-Джерзі

Левко Хмельковський

1 червня учні і вчителі Школи українознавства при Українській православній церкві св. Андрія Первозваного в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі, з нагоди закінчення навчального року влаштували великий концерт у Культурному центрі при Консисторії Української Православної Церкви в США в сусідньому місті Сомерсет. В школі навчається 61 учень, малята відвідують садочок і для кожного знайшлося місце на сцені.

Концерт розпочали віршами Юлія Кріцак – єдина випускниця цього року, і учень першої кляси Алан Богінський. Вихованці садочка читали вірші і під музичний супровід на фортепіяні учня Максима Левицького співали пісні. Також акомпаніяторами були школярі Маркіян Данищук, Настя Левицька, Настя та Ярина Желізки.

У концерті брали участь Аня Гакало, Марта Галагоза, Христя Старожитник, Зоряна Гаргас, Олесь Брандафі, Дмитро Шевченко, Андрій Плюта, Юля Павлюк, Дарко Борса, Юрій Проць, Оксана Кіт, Вероніка Наливайко та інші учні.

Випускниця Ю. Кріцак з участю подруг заспівала пісню „Дякую тобі, рідна школо”. Після ряду інших виступів уся школа вийшла на сцену з піснею „Хай живе надія”.

У концерті було багато цікавих несподіванок – український танець як приспів до пісні, соняхи в руках дітей, барвисто прикрашена сцена, сценічні шати маленьких артистів. Ярослава і Любомир Данищуки виготовили оформлення сцени. Про костюми дівчат-„квіточок“ подбала вчителька Оксана Наливайко. Вона і вчителька Соломія Тимчишин навчили дітей концертного співу.

Директор школи Галина Маринець подякувала усім вчителям і добродіям, котрі прилучилися до святкового завершення навчального року, зокрема батьківському комітетові на чолі з Андрієм Шевченком. Член дирекції Української національної федеральної кредитової спілки „Самопоміч” Зенон Галькович виступив з вітанням і вручив грошові подарунки школі та випускниці Ю. Кріцак.

Потім почався урочистий акт вручення свідоцтв про навчання вихованцям садочка і табелів успішности учням школи. Коли ж настала черга Ю. Кріцак, на сцену вийшли також педагогічний дорадник школи, голова Шкільної ради при Українському Конґресовому Комітеті Америки д-р Євген Федоренко, о. Василь Пасакас, вчителі Я. Данищук, Лілія Барабаш, Людмила Вороненко. Г. Маринець вручила свідоцтво про освіту та подарунки, а о. В. Пасакас – ікону „Богородиця – животворне джерело”. Випускницю привітали д-р Є. Федоренко і Л. Вороненко, а вона відповіла щирою подякою усій школі.

Діти співають пісню „Хай живе надія“. (Фото: Левко Хмельковський)

Голова УВКР відвідав Канаду

Ярослав Стех

ТОРОНТО. – 8 травня голова Української Всесвітньої Координаційної Ради (УВКР) Михайло Ратушний перебував з робочою візитою в Канаді. Під час візити він зустрівся з Асоціяцією молодих професіоналів та кваліфікованих працівників, Канадсько-українською суспільною службою (КУСС) – філія Торонто, Канадсько-українською іміґраційною службою (КУІС) та провів зустрічі з українською громадою.

УВКР зближена своєю діяльністю до Світового Конґресу Українців, який має свій осідок в Торонто.

Майже рік тому новим головою УВКР обрано Михайла Ратушного, який був заступником голови УВКР Дмитра Павличка. За короткий час М. Ратушний об'їхав багато країн, в яких живуть українці. У Торонто М. Ратушний обговорював питання, пов'язані з української трудовою міґрацією в Канаді та навчанням молоді з України. Він зазначив, що повинні створюватися умови для того, щоб студенти поверталися в Україну, впроваджували нові технології і досвід співжиття серед людей.

Зустріч з українцями Торонто відбулася у приміщенні КУСС та в КУІС. Її відвідали представники кількох хвиль еміґрації. Присутніх цікавила політична ситуація в Україні, яка помітно погіршується.

М. Ратушний відповідав на запитання та інформував присутніх про законопроєкт „Про трудову еміґрацію", над яким працює вже Верховна Рада. Цей закон має велике значення для мільйонів міґрантів, які їдуть в чужі краї, виконують там принизливі роботи, щоб заробити гроші на прожиток своїх родин.

У Верховній Раді України Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин на своєму засіданні 15 травня переважною більшістю голосів ухвалив проєкт Постанови Верховної Ради України „Про відзначення 20-річчя Української Всесвітньої Координаційної Ради". На засіданні були присутні і виступили М. Ратушний та Ольга Кобець, заступник голови УВКР.

Заплановано слухання 3 липня законопроєкту про трудову еміґрацію.

20-річчя УВКР буде відзначене у липні цього року на державному рівні в Києві.

Президент СКУ відвідав Альберту

Ірина Мицак

ЕДМОНТОН, Альберта. – 31 травня-2 червня президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Євген Чолій відвідав провінцію Альберта, де зустрівся з українською спільнотою. Він розпочав візиту у Канадському інституті українських студій (КІУС) при Альбертському університеті, де обговорив можливості майбутньої співпраці з д-ром Романом Шияном та д-ром Петром Саварином.

Увечорі цього ж дня Є. Чолій представив діяльність СКУ під час зустрічі в Домі української молоді. В Едмонтоні він також мав інтерв'ю з керівником радіопрограми „101.7 World FM" Романом Британом.

1 і 2 червня Є. Чолій відвідав Джаспер, Альберта, для участи в дводенній конференції на тему розвитку організаційного життя, яку спонзорували Едмонтонські відділи Ліґи Українців Канади і Ліґи Українок Канади та Едмонтонський осередок Спілки Української Молоді. У своєму виступі президент СКУ наголосив на значенні евроінтеґрації України для її демократизації і добробуту.

Президент СКУ також узяв участь у пам'ятній відправі та поклав вінок до пам'ятника, встановленого на місці табору Джаспер, де було інтерновано українців під час Першої світової війни.

СКУ висловив вдячність за організацію візити Едмонтонським відділам Ліґи Українців Канади і Ліґи Українок Канади та Едмонтонському осередку Спілки Української Молоді.

Євген Чолій з учасниками конференції біля пам'ятника на місці табору для інтернованих „Джаспер". (Фото: СКУ)

Діти стали до першого причастя

Леся Прокіпчук

СІЄТЛ, Вашінґтон. – 12 квітня, у свято матері, п'ятеро юних парафіян Української греко-католицької церкви Зарваницької Божої Матері отримали перше свідоме у їхньому житті причастя.

Перед тим було навчання з домашніми завданнями, недільними лекціями. Готувала дітей до першої сповіді парафіянка Ореста Ржиська.

Свято закінчилося концертом і вітанням матерів. Ікони святих, імена яких мають діти, подарував їм о. Авраам Міллер.

Учасники святкової події (зліва): Оксана Тимків, Олена Ткач, Катерина Ржиська, о. Авраам Міллер, Анастасія Ржиська, Олександер Вараниця. (Фото: Соломія Хтей)

Учні одержали нагороди за „Літературні портрети"

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – 18 травня у приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру відбулось урочисте нагородження переможців конкурсу „Літературні портрети", що його організував Осередок праці Наукового Товариства ім. Шевченка у Філядельфії у співпраці з „Нашою Українською Рідною Школою" та за підтримки Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч".

На розгляд учасників цьогорічного конкурсу, що був присвячений ювілеям видатних українських письменників Бориса Грінченка, Михайла Коцюбинського, Лесі Українки та Василя Стуса, було запропоновано вісім літературознавчих тем.

Жюрі конкурсу у складі Леоніда Рудницького (голова), Уляни Процюк та Ірини Іванкович оцінювало роботи учнів 10-ої–12-ої клясів за такими критеріями: вичерпність

(Закінчення на стор. 10)

Переможці та лавреати конкурсу (зліва): Анастасія Камінська, Зоряна Шиша, Ольга Завада, Михайло Мороз, Галина Мізь.

Козацьке свято у Холодному Яру

Олександер Вівчарик

МЕДВЕДІВКА, Черкаська область. – У Медведівці світилося Україною. 20-21 квітня сюди приїхали українці з різних кінців держави і з-за кордону, щоб вшанувати пам'ять головного отамана Холодного Яру Василя Чучупаки. Започаткував цю традицію і зацікавив Холодним Яром українську спільноту президент історичного клюбу „Холодний Яр" Роман Коваль.

„Наше життя стає глибинним тільки тоді, коли ми вміємо кинути своїм зором і в минуле, і в майбутнє, – сказала цього року в Медведівці мовознавець і патріотка Ірина Фаріон. – Історія – це визволителька, тому йде така боротьба за правдиву історію".

Першого дня головна увага була прикута до постаті повстанця Максима Залізняка. Біля його пам'ятника в Медведівці промовляли сільський голова Олександер Дискант, перший заступник голови Чигиринської районної адміністрації Василь Лисий.

Село приязно зустрічало гостей: варили куліш, лунали пісні і здравиці. Діти брали участь у спортивних змаганнях. А тоді разом з батьками поїхали до місця народження М. Залізняка – в село Івківці, де відбулося віче. До присутніх звернулися народний депутат України Юрій Сиротюк, Р. Коваль, кобзар Тарас Силенко співав про важкий бій з москалями під містом Богуславом.

Наступного дня біля храму Праведного Петра Багатостраждального (Калнишевського) протоєрей Василь Циріль відслужив Панахиду. На горі Семидубовій висадили сім дубків.

Козаки з Братства бойового звичаю „Спас" з Києва і школи бойового мистецтва „Хорс" з Нікополя показали зразки козацького двобою.

Кобзар Тарас Силенко співає біля погруддя Максима Залізняка в Івківцях. (Фото: Олександер Вівчарик)

Учні одержали...

(Закінчення зі стор. 9)

реферату, оригінальність думки, здатність до самостійної оцінки та прозорість висновків, а також вміння змістовно висловлювати свої переконання.

Лавреатами конкурсу стали Михайло Мороз (11 кл.) та Галина Мізь (12 кл.), а переможцями – учениці 12 кляси – Анастасія Камінська (перше місце за реферат „Багатогранність образу Україну у віршах Василя Стуса"), Зоряна Шиша (друге місце за реферат „Тема страждання в творчості Лесі Українки") та Ольга Завада (третє місце за реферат „Патріотичні мотиви у поезії Бориса Грінченка").

Оголошуючи результати конкурсу та нагороджуючи найкращих, заступник голови Осередку праці НТШ у Філядельфії д-р Ірина Іванкович зачитала привіт від президента Світової Ради Наукових Товариств ім. Шевченка академіка Леоніда Рудницького, у якому зокрема говорилось: „Я радію, що ви плекаєте любов до літератури. Це дуже важливо, адже ця любов часто відіграє дуже позитивну ролю у житті людини. Вона робить нас громадянами кращого і ліпшого світу – світу культури. Плекайте її ціле своє життя. Моя особлива подяка Вашим учителям, що зуміли вщепити Вам зацікавлення красним письменством. Література, особливо поезія, має також цілющу силу. Коли сум чи меланхолія огортають Ваше серце, читайте уголос якусь гарну поезію – вона розвіє поганий настрій. Нехай любов до літератури завжди панує у Вашому житті!".

Цінні нагороди переможцям та лавреатам вручила від імені кредитівки „Самопоміч" Галина Келлер.

Прес-служба Осередку праці НТШ у Філядельфії

Добродійна Акція - Союзівка потребує Вас!
2013
Фестиваль Української Культури
на Союзівці
Kerhonkson, New York
Організатор
Українська Народна Фундація
під патронатом
Посольства України-США
12-14 липня
Забави в п'ятницю і в суботу орк. "Грім"
www.vikamusic.com.ua
SINGER
SONGWRITER
ПІСНЯ "НАД НАШОЮ УКРАЇНОЮ" З КОНКУРСУ КРОК ДО ЗІРОК
Віка
у супроводі оркестри
Василь Попадюк та "Papa Duke Band"
"Дунай"-Канада
Хор "Думка"
Школа Танцю Роми Прийми Богачевської
музика * танці * спів *
смачні традиційні страви *
ярмарок і багато більше...
Soyuzivka Heritage Center
216 Foordmore Rd
Kerhonkson NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
www.soyuzivka.com
Vendor info: 203-274-5579 • heritageuki@optonline.net
Транспорт для гостей
Готель Hudson Valley
1888-9-Hudson
"Дзвін"
Masters of ceremonies: Yarko Dobriansky, Anya Tomko and Alexandra Zawadiwsky

НОВИНИ НАУКИ

Ювілей інституту ім. В. Липинського відзначено цікавою доповіддю

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 17 березня у Східньоевропейському дослідному інституті ім. В'ячеслава Липинського відбулося урочисте відзначення 50-ліття інституту, а також 25-ої річниці смерти одного з його засновників, Євгена Зиблікевича. У цій події взяла участь гість з Києва, провідна наукова співробітниця Інституту історії України Національної Академії Наук України д-р Тетяна Осташко.

Меморіяльну доповідь на пошану Є. Зиблікевича, „Habent sua fata libelli: складний шлях двох монографій, присвячених гетьманові Петрові Дорошенкові", виголосив директор Програми дослідження Східньої України ім. Ковальських при Канадському інституті українських студій (КІУС) д-р Зенон Когут. У ній він представив захоплюючу історію двох політичних біографій українського гетьмана Петра Дорошенка, написаних далеким родичем і відомим українським істориком і політичним діячем Дмитром Дорошенком та польським дослідником Яном Перденею.

Як зазначив доповідач, Д. Дорошенко був істориком „державницької школи" в українській історіографії, який вбачав в українських елітах Гетьманщини державотворчий потенціял для ранньомодерної держави, на відміну від Михайла Грушевського, який головну увагу приділяв народним рухам. Для Д. Дорошенка-історика гетьман П. Дорошенко слугував взірцем такого провідника-державника. Автор монографії доводить, що П. Дорошенко був повністю відданий меті об'єднання України, але разом з тим дослідник чесно показує руйнівні наслідки протурецької політики свого славного предка, до якої він вдався після польсько-російського поділу українських земель угодою 1667 року.

Монографія стала наслідком плідної роботи Д. Дорошенка як з друкованими джерелами, так і з архівними матеріялами з архівосховищ Варшави, Кракова, Познані та Львова. Особливого значення наявність цитат та посилань в монографії набуває через знищення великого обсягу документів з польських архівів під час Другої світової війни.

Я. Перденя головну увагу у своїй праці приділяє стосункам між козацьким гетьманом і урядом Речі Посполитої. Не маючи змоги користуватися працею Д. Дорошенка, він, натомість, скористався з великого кола джерел як з польських, так і з радянських (московських та ленінґрадських) архівів і бібліотек. Таким чином, обидві праці доповнюють одна одну.

Я. Перденя, який працював у Польщі за часів правління комуністичного режиму, прийшов до висновків стосовно політичної біографії гетьмана П. Дорошенка, які були доволі подібними до висновків Д. Дорошенка. Головним його висновком стало визнання, що вся політична діяльність козацького гетьмана спрямовувалася на забезпечення єдности й незалежности козацької України. Хоч, з іншого боку, польський історик зображає козацького провідника віроломним політиком, винним у провалі польсько-козацьких переговорів та досить ідеалізовано подає портрет короля Яна III Собеського. Сьогодні важко встановити, чи така позиція Я. Пердені була зумовлена його особистими переконаннями, чи існуючою цензурою.

Обидві праці не були видані свого часу, ледь не пропали і дійшли до читача лише через десятки років після смерти авторів. Рукопис монографії Д. Дорошенка віднайшовся на Заході після подій Празької весни 1968 року. Ймовірно, що рукопис було надіслано українським дослідником та громадським діячем з Чехословаччини Орестом Зілинським президентові Української Вільної Академії Наук у США (УВАН) проф. Олександрові Оглоблинові, який нарешті був надрукований у 1985 році за сприяння з боку УВАН.

Я. Перденя закінчив свою працю у 1971 році, але польська комуністична влада не дала згоди на публікацію цієї суперечливої книги. Лише перед смертю автор передав рукопис д-рові Франкові Сисинові для вивезення і безпечного зберігання на Заході. Праця побачила світ у 2000 році. Обидві монографії лягли в основу найновішого дослідження життя й діяльности гетьмана П. Дорошенка, яке у 2011 році видали українські історики Валерій Смолій і Валерій Степанков.

Східньоевропейський дослідний інститут ім. В. Липинського був заснований у 1963 році з ініціятиви групи українських громадських діячів Філядельфії – Василя Кострубяка, Дмитра Левчука, Олександра Лотоцького, Володимира Чуми та Є. Зиблікевича. Метою інституту стало придбання, збереження та публікації творів і матеріялів з особистого архіву В. Липинського, а також пов'язане з цим дослідження процесів державотворення та утвердження української ідеї.

Архів інституту також зберігає документи Митрополита Андрея Шептицького, гетьмана Павла Скоропадського та його родини, князя Михайла Кочубея, істориків Д. Дорошенка та Володимира Залозецького, письменників Василя Стефаника і Богдана Лепкого, члена Директорії УНР Опанаса Андрієвського, українських військових діячів Олександра Шаповала і Варфоломія Євтимовича, мистців Василя Авраменка, Віктора Цимбала та інших, а також матеріяли Комітету допомоги голодуючим України (1932-1942), який заснувала Єлисавета Скоропадська у Берліні.

Інститут підтримує видавничі програми північноамериканських університетів, зокрема Українського наукового інституту при Гарвардському університеті та КІУС при Альбертському університеті. Інститут плянує нові дослідження українського мартиролога, насамперед Голодомору 1932-1933 років.

КІУС

Переклад як теорія і як практика

НЮ-ЙОРК. – В Науковому Товаристві ім. Шевченка виступила з доповіддю про українські переклади американської поезії фулбрайтівська стипендіятка 2012-2013 року, доцент катедри теорії та практики перекладу з англійської мови Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Алла Пермінова.

Говорячи про свою професійну галузь, доповідачка пояснила, що перекладознавство – достоту такий предмет, в якому кожний, хто живе в різномовному світі, має свій власний досвід і свою власну думку. Будь-який текст, тим паче твір художньої літератури, хоч трохи, а програє у перекладі. А програш у тому, що буквальний переклад з іншої мови практично неможливий, бо прагнення адекватного „транспонування" лексичних, синтаксичних, звукописних рис ориґіналу приводить до втрати змістових нюансів першотвору.

А. Пермінова наголосила, що кількісне та якісне багатство перекладних текстів, наявних в тій чи іншій літературі, – це надійний показник самобутности літературної полісистеми нації. На жаль, багатолітня „холодна війна" між СРСР та США, як також і особливості колоніяльного періоду буття української літератури не сприяли, за словами доповідачки, перенесенню на український ґрунт творів новітньої американської літератури.

Навіть аполітичні миролюбні „бітники", представники Ню-йоркської школи поетів та школи Блек Маунтен (Лоренс Ферлінґеті, Роберт Данкен, Кенет Кок, Ален Ґінзберґ, Френк О'Гара, Роберт Крілі, Джон Ешбері, Ґері Снайдер та Ґреґорі Корсо) з'явилися в одежі українського слова лише на початку XXI ст., – завдяки укладеній Юрієм Андруховичем антології американської поезії 1950-1960-их років. Багатолітній розрив між англомовним створенням та україномовним пересотворенням „вербальної шокотерапії бітників" добре ілюструє, на переконання А. Пермінової, відмінність у темпах еволюційних процесів, що відбувалися у

Алла Пермінова під час доповіді в Науковому Товаристві ім. Шевченка в Ню-Йорку. (Фото: Василь Лопух)

джерельній та цільовій літературних системах під дією різних соціяльно-політичних чинників.

На прикладі творчости Волта Вітмена та перекладів його творів, здійснених Іваном Куликом ще в 1920-их роках, а пізніше й іншими перекладачами у збірках, укладених Віктором Коптіловим (1969), Степаном Наливайком (2002), Максимом Стріхою (2003), доповідачка схарактеризувала різні етапи української рецепції творчости цього видатного американського письменника.

При цьому вона відзначила важливу особливість української вітменіяни: українська рецепція поета почалася не з перекладу, а з безпосереднього чи опосередкованого запозичення естетичних ідей В. Вітмена. Подібні явища дослідниця храктеризує як „інтертекстуальний резонанс". З причин політичного характеру, на думку дослідниці, неприпустимо еклектично виглядає в українській рецепції творчість Роберта Фроста, в різні часи перекладеного зусиллями Віталія Коротича, Дмитра Павличка та Максима Стріхи.

Ще один приклад – збірка українських перекладів поезії Емілі Дікінсон, видана в Києві на початку 1990-их років. Знайомство української читацької авдиторії з творами американської авторки змогло відбутися лише у постколоніяльний період, адже інтелектуальна герметичність, присутність у кожному вірші образу Бога цілковито розходилися з ідеалами наскрізно політизованої радянської людини, – ствердила доповідачка. Контрастним у цьому контексті, – вважає А. Пермінова, – є друк перекладів віршів Е. Дікінсон пера Олега Зуєвського у канадському часописі „Нові дні" в Торонто ще у 1956 році. Майже 40 років знадобилося для того, щоб доробок відомого перекладача став доступним широкому загалу поціновувачів перлин світової клясики в Україні, додала А. Пермінова.

У подальшій частині доповіді 16 березня доповідачка зупинилася на публікаціях українських перекладів Томаса Стернза Еліота, Сільвії Плат, Езри Павнда, Едрієн Річ (твори останньої переклала також Марта Тарнавська), висловила міркування щодо децентралізації критики перекладу внаслідок поширення в Інтернеті „віртуальних метапоетичних проєктів", які, на її думку, сприяють подальшій плюралізації соціокультурного простору в умовах ґльобального світу.

Відповіді А. Пермінової на запитання слухачів були вичерпні і сприяли жвавому обмінові думками між учасниками подальшій дискусії.

Пресова група НТШ-А

ПОСТАТІ

Сенс життя упівців – служіння Україні

Олександер Панченко

Наприкінці цьогорічного листопада мине два роки, як відійшов на Вічну Ватру вірний син українського народу Роман Байляк, вояк трьох армій, більш відомий у відділах Української Повстанської Армії (УПА) під псевдом „Богун".

Світлої пам'яті Р. Байляк народився 3 серпня 1925 року у прикарпатському селі Павелче (зараз – село Павлівка Івано-Франківської области) у селянській сім'ї Дмитра та Марії Байляків, був другою дитиною в патріотичній родині серед інших п'яти дітей.

Невдовзі після закінчення сьомого клясу десятилітки вступив до Української Дивізії „Галичина", однак, під час перебування підрозділу на Сокальщині, над Бугом, приєднався до відділу УПА, а після кількарічної боротьби у 1948 році перейшов рейдом з відділом УПА через Словаччину, Чехію, Австрію та Прусію до Західньої Німеччини.

На початку 1950 року Роман Байляк переїхав до США, оселився в Ню-Йорку, там закінчив школу, від травня 1952-го по травень 1954 року служив в американській армії, в Кореї та Японії у складі інженерного батальйону в званні капрала, згодом – сержанта, будував дороги, мости, летовища.

Після звільнення з війська Р. Байляк знову навчався в Університеті Ню-Йорку, відтак 27 років працював як інженер. Водночас зберігав пам'ять про свою революційну молодість, написавши унікальну книгу споминів „Богунова тридорога. Кадри на скрижалях" (Видавництво „Український архів", Варшава, 2004). Як згадував автор у цій своїй книзі, він у складі ройового відділу УПА брав участь в акціях українських повстанців на теренах Сокальщини, Грубешівщини, Холмщини та Волині, боронив українців спочатку від німецьких, совєтських окупантів та від польського свавілля.

На американській землі щаслива доля звела Р. Байляка з жінкою-леґендою – Анною Карванською, колишньою підпільницею на псевдо „Рома", яка також все своє життя поклала на вівтар боротьби за волю України.

Відомо, що Анна народилася 1 січня 1924 року в селі Баховичах в Мостиському повіті (тепер – Львівська область) у селянській родині Миколи та Марії Телятинських, в яких було, окрім Анни, семеро дітей – п'ятеро синів і дві доні.

Були це часи, коли серед свідомої української молоді звучав клич: „Хто живий, в ряд ставай визволяти рідний край". Анна не вагалася, стала в ряди УПА, а разом з нею вступили в боротьбу троє її братів – Іван, Микола і Павло. Живою залишилася тільки Анна, брати впали смертю героїв у битвах за рідний край. Пізньою осінню 1946 року „Рома" виконувала обов'язки зв'язкової. 12 травня 1947 року у „Краківському котлі" була заарештована польською службою безпеки. Після страшних тортур засуджена до 14-річного ув'язнення.

В УПА Анна познайомилася з першим своїм чоловіком Дмитром Карванським „Орським" – сотенним УПА, і стала його дружиною.

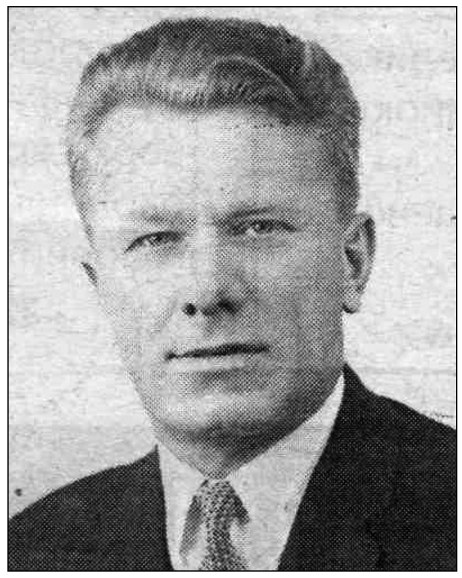
Світлим та чистим було подружжя Карванських, але коротким, як спалах серпневої зірки. Загалом, під час цієї акції під Бірчею повстанці з УПА зазнали великих втрат, найважчими з яких були загибель курінного Михайла Галя-„Коника" та сотенного Д. Карванського-„Орського", чоловіка Анни. Разом з ними загинули ще 24 повстанці, а 22 було поранено. Повстанцям забракло важкої зброї для штурму укріплень, а згодом і амуніції для продовження бою, що затягнувся...

У 2000 році вояків УПА перепоховали на цвинтарі біля Перемишля.

Епопею з перепохованням загиблих у містечку Бірча під Перемишлем кількадесяти упівців на чолі з курінним „Коником" та сотенним „Орським" А. Карванська-Байляк описала в книзі „Україно, визнай", в основу якої лягли обставини бою УПА коло Бірчі. Сама назва книги є ніби молитвою до України про визнання на державному рівні УПА, хвилюючим зaакликом з пошаною ставитись до героїв нашого народу...

На еміґрації Р. та А. Байляки активно працювали у багатьох українських громадських організаціях, гостро відчуваючи свій обов'язок перед загиблими побратимами

...Серед книг подружжя Байляків, виданих у Варшаві під редакцією проф. Романа Галана: „Во ім'я Твоє" (2000), „Україно, визнай" (2002), і „Богунова тридорога" (2004). Крім цих книжок, подружжя подарувало багатьом закладам в Україні також кілька маленьких книжечок і брошур, як то „Колядки і щедрівки", „За що боролася УПА", „10 років Всеукраїнській лізі українських жінок", багато часописів з різними публікаціями та віршами, кольорові світлини та комп'ютерну техніку.

Св. п. Роман Байляк-„Богун"

...Ось вже другий рік живемо без славного упівця „Богуна" – Р. Байляка, та понад шість десятків років – без сотенного УПА „Орського"– Д. Карванського, а леґендарна „Рома" – А. Карванська-Байляк, ця напрочуд мужня жінка, – продовжує разом з нами боротися за українську Україну!

Олександер Панченко – адвокат, доктор права, місто Лохвиця, Полтавська область.

Один з армії патріотів

Олександер Панченко

Рівно 100 років тому, 9 червня 1913 року, у Львові народився активний український громадсько-політичний діяч Володимир Керод. Від ранньої молодости був членом Організації Українських Націоналістів, працював серед ремісничих кругів, згодом брав участь у Похідних групах ОУН, що у середині 1941 року пішли на наддніпрянські терени, південь, схід та Крим, аби творити осередки українського життя, шкільництво, освіту, кооперацію.

Тоді ж В. Керод потрапив у руки Ґестапо й опинився в таборі полонених, чудом врятувався, й коли утворювалася Українська Дивізія „Галичина", зголосився одним з перших до її складу, перейшов вишкіл у підстаршинській школі, отримав ранґ хорунжого, відтак став старшиною 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії, а пізніше – активним членом Головної Управи Братства Дивізійників.

З закінченням Другої світової війни Провід Закордонних Частин ОУН доручив В.Керодові переїхати до Мюнхену у Західній Німеччині, де він мав перебрати референтуру зв'язку. Це була дуже законспірована й відповідальна робота: треба було вишколити радистів, навчити їх різних кодів, вивчити безпеку й приготувати радіостанції.

Тоді закордонна мережа ОУН

Св. п. Володимир Керод

мала україномовну радіостанцію в Арденах, у Бельгії, яку організував сотник Карло Мулькевич, член бельґійського протинімецького підпілля у християнсько-ліберальному уряді, коли ж до влади прийшли соціялісти, вони конфіскували станцію, й В. Керод опинився в бельгійській тюрмі.

Відтак, після звільнення з-під арешту В. Керод продовжив працю для Крайового зв'язку Закордонних Частин ОУН, був членом Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради та Українського Патріярхального Товариства.

Деякий час В. Керод редаґував спортивну сторінку в газеті „Український Самостійник", яка видавалась у Мюнхені.

Як пригадують ті, хто знав В. Керода, він був людиною надзвичайно обов'язковою, з багатьма зацікавленнями, мав розвинене почуття відповідальности як в особистому й громадському житті, так і в політичній діяльності.

Помер В. Керод 1 лютого 1978 року в Ню-Йорку.

НОВІ ВИДАННЯ

Книга про визначних політиків

Микола Мушинка

Олекса Підлуцький. „25 портретів на тлі епохи". Київ, Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут". 2011. 464 стор.

Монографія київського журналіста Олекси Підлуцького охоплює життя і діяльність 25 провідників, які вивели свої країни або нації з глибоких економічних і політичних криз до найпотужніших держав світу. Від 2004 року це вже четверте українське видання цієї книги, причому кожне видання поповнене новими іменами.

Книга приваблює читача вже своїм зовнішнім виглядом. На її обкладинці подано портрети всіх цих діячів в такому порядку, в якому про них розповідається в монографії.

О. Підлуцький подав вичерпні біографії цих людей, причому дуже популярним і привабливим стилем, зосередившись на маловідомих та „пікантних" моментах з їхнього життя. Кожний літературний нарис читається як захоплюючий пригодницький роман, побудований на реальних фактах.

Книга починається з розповіді про першого президента Чехо-Словаччини Томаша Масарика, зображеного ідеальним володарем, який вмілими дипломатичними кроками створив одну з найдемократичних держав Центральної Европи.

Діяльність Т. Маарика продовжував його учень і соратник Едуард Бенеш, на долю якого випало розбиття Чехо Словаччини після Мюнхенського диктанту 1938 року, але і її відновлення після Другої світової війни.

Книжка закінчується нарисами про останнього президента Чехо-Словаччини Вацлава Гавла та президента Польщі Леха Валенсу. Нарис про Леха Валенсу автор розпочав з власного інтерв'ю, взятого у нього 2009 року. Свій нарис він назвав „Робітник, який переміг червоного дракона". Цим драконом виявився комуністичний режим у Польщі та Радянському Союзі. Автор детально описує зародження „Солідарності", численні страйки, але ще частіші ув'язнення та звільнення з роботи Л. Валенси.

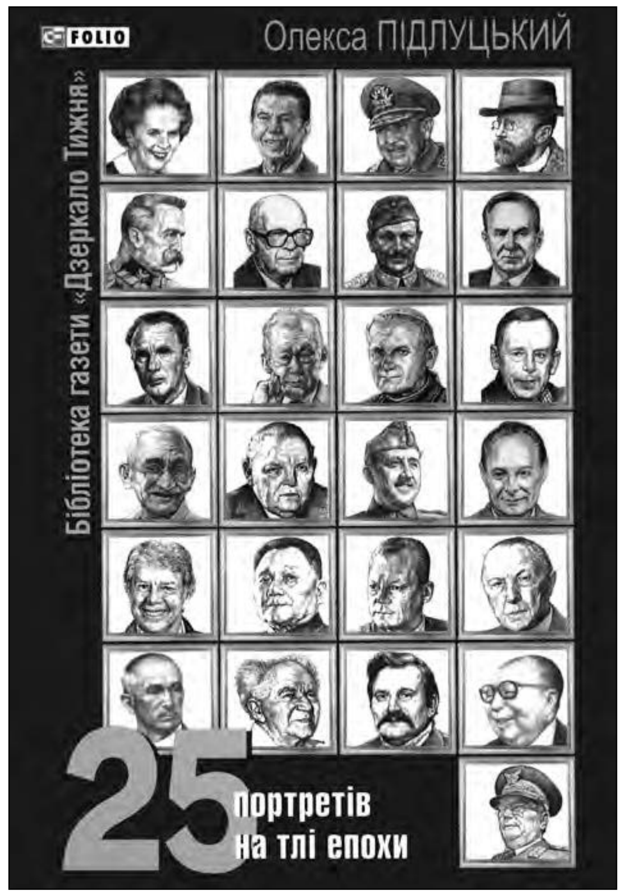
Дуже цікавим є нарис про Папу Івана-Павла II – першого понтифіка Католицької Церкви слов'янського походження, який за 26 років свого понтифікату здійснив 164 закордонні пастирські поїздки, відвідав 1,022 міста. В кожній з відвідуваних країн він звертався до населення його рідною мовою. Більше детально автор описав подорож Папи в Україну 2001 року, яка, на його думку, зіграла величезну ролю в справі поглиблення демократичного руху в країні.

В списку провідників, які вивели (або намагалися вивести) свої країни з економічних та політичних криз, виділяється постать чільного радянського політика Олексія Косиґіна (1904-1980), який від 1940 року займав керівні посади в уряді СРСР. На думку автора, саме його заслугою до кінця 1941 року була евакуація з України на схід 1,523 промислових підприємств, які в короткому часі поновили свою роботу на нових місцях. Більше того, йому вдалося подвоїти, а то й потроїти продукцію заводів на сході, спрямовану майже виключно на військову промисловість. У післявоєнний період він 16 років (очолював уряд СРСР, був автором кількох економічних реформ, однак, в умовах закостенілої комуністичної системи вони не могли дати позитивних результатів.

В комуністичній Угорщині Янош Кадар на практиці застосував економічні реформи, майже тотожні з косиґінівськими. Вони тимчасово спричинилися до того, що життєвий рівень угорців був найвищим серед соціялістичних країн. Та все ж так і там вони потерпіли тотальний крах.

Книга О. Підлуцького відкривається передмовою Тараса Марусика, в якій дано їй високу оцінку. Правда, не з усіма висновками Т. Марусика можна погодитися. Наприклад, він твердить, що „ставлення Масарика до незалежности України було негативним". Якби це було правдою, та президент Чехо-Словаччини не надавав би таку величезну матеріяльну підтримку українським організаціям та установам на своїй території після Першої світової війни. Він беззастережно підтримував право народів на самостійні держави. А Україна в нього була на першому плані.

Неправильним є і твердження Т. Марусика, щo' термін „чехословаки" запроваджений Т. Масариком був „щось на кшталт „нової спільноти людей, радянського народу". Між „чехословацьким народом" і „радянським народом" була діяметральна різниця. Чеська мова в Чехословаччині, на відміну від російської мови в Радянському Союзі, ніколи не була панівною. Словаки і на території Чехії – в армії, судах, вищих учбових закладах – могли вільно користатися словацькою мовою. За весь період існування Чехо-Словаччини у Словаччині не було жодної чеської школи, не виходила жодна чеськомовна газета, тоді як в Україні російськомовні школи, книги, газети й журнали переважають по сей день.

Монографія О. Підлуцького появилася в Україні й у перекладі російською мовою. Між цими двома виданнями є лише одна різниця: український оригінал в Києві було надруковано тиражем 300 примірників, а російський переклад в Харкові – у п'ять разів більшим – 1,500 примірників. І це свідчить про щось. Вже наприкінці 2012 року в харківському видавництві „Фоліо" було здійснене видання цієї книги накладом 3,000 примірників на замовлення Державного комітету телебачення і радіомовлення України за програмою „Українська книга" 2012 року. Весь наклад було безкоштовно розподілено між бібліотеками України.

„Якби Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

гу, що в Европі релігійність помітно занепадає?

– На наше щастя, в Українській Греко-Католицькій і Українській Православній Церкві Київського патріярхату релігійність відроджується і поглиблюється. Наші люди вірять в Бога і вірять з більшим розумінням, а не сліпо.

Наприклад, моїм найкращим учителем у житті, який мав найбільший вплив на мене, на формування мого світогляду, був священик, монах-василіянин, учитель в гімназії в Чорткові. Він учив нас не приймати сліпо догми: „Ставте все під питання, думайте, пробуйте розширити коло того, що ви можете зрозуміти, пояснити, і сприймати це після того, як усе те продискутували і перевірили".

Мати релігійне виховання і бути віруючим – це абсолютно не перешкоджає жити нормально, цілком навпаки – це означає жити веселіше, жити з більшим задоволенням. Бо кожен пластун, пластунка готові не тільки про себе думати, але і про інших. Це величезне задоволення в житті.

В цьому випадку Пласт кращий, ніж інші скавтські рухи. У нас, як не в багатьох скавтських рухах, для хлопців і для дівчат є одна організація.

В нашому Пласті можна бути пластуном ціле життя. Я далі є дуже активним пластуном, і в цьому полягає перевага якраз українського Пласту. Й тому я такий щасливий, що він відродився після розпаду Радянського Союзу.

– Пласт зосереджений в основному у західній частині України. Чому він так повільно поширюється на сході України?

– Тому що на заході України пам'ять про Пласт збереглася, деякі пластуни пережили радянську добу. Наприклад, в Українській Греко-Католицькій Церкві блаженнніший Вадика Любомир Гузар – пластун, Владика Борис Гудзяк, колишній ректор Українського Католицького Університету, також пластун. Одним словом, це було легше, ніж на сході, півдні України. Одна з причин, чому я й фінансово дуже допомагаю Пласту, є в тому, щоб поширювати його в усіх реґіонах України.

Це не легко, бо потрібні спеціяльні табори, де готують виховників, і треба, щоб справді деякі з тих виховників центру і заходу їхали на схід. Досить швидко вдалося поширити Пласт у Києві. Ще пару років тому було 200 пластунів у столиці України, а тепер їх понад 600. Якби Україна мала пів мільйона пластунів, тоді не треба було б турбуватися про її майбутнє.

– Діти українських політиків, очевидно, до Пласту не ходили, тому подають приклади поганої поведінки. Будучи радником президентів і прем'єр-міністрів, чи Ви звертали їхню увагу на те, що участь їхніх дітей та внуків змінив би і самих тих політків?

– Спочатку це не було аж таке важливе, не таке потрібне. Взагалі кажучи, нелегко було мені бути радником, бо Україна була тоді ще дуже ізольована від світу. Наприклад, Президент Леонід Кравчук, з яким мені було дуже легко спілкуватися і дуже легко було, наприклад, йому радити дещо про закордонну політику, про Пласт абсолютно нічого не знав. А в інших ділянках ще важче було радити, яка має бути наша економіка, як вона має працювати.

На людей, що є тепер при владі, вплинути порадами неможливо. Хоч щодо Віктора Януковича, то як він був прем'єр-міністром, мені як радникові було дуже легко впливати на нього, бо тоді він справді був дуже відкритий, розумів, що дуже мало знає, і був готовий слухати, як добрий учень слухає свого вчителя. Але тепер ситуація погіршилась. Втім, діти одного українського президента були в Пласті.

– Ви маєте на увазі Президента Віктора Ющенка?

– Так.

– У чому Ви бачите майбутнє Пласту?

– У тому, що подолано значну перешкоду. Було дуже важливо для Пласту стати членом Всесвітньої організації скавтських рухів. Це був певний бар'єр для розвитку. Якби не він, Пласт дотепер уже чудово розвинувся б.

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Подарували портрет зв'язкової

Наталія Бойко

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 26 березня, напередодні дня народження зв'язкової Романа Шухевича Галини Дидик, до краєзнавчого музею завітали художник Мирон Пукало і представники громадськости, які подарували музеєві портрет Г. Дидик пензля М. Пукала.

Під час дарування портрета (зліва): заступник директора Козівської гімназії ім. Володимира Герети Володимир Шкільний, директор Денисівського краєзнавчого музею Богдан Савак, Мирон Пукало, директор Бережанського краєзнавчого музею Надія Голод, працівники музею Наталія Бойко і Микола Проців.

Подякували за 20-річну працю

Наталія Стрілець

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – „Лепкіяна в житті і творчості поетеси, журналістки Тетяни Будар" – під такою назвою в музеї Богдана Лепкого діяла книжково-ілюстративна виставка редактора районного радіомовлення, довголітньої працівниці газети „Бережанське віче", члена Національної спілки журналістів Тетяни Будар. Захід присвятили 20-річчю її творчої праці на Бережанщині.

Т. Будар народилася в Закарпатті, після закінчення університету працювала в Ужгороді, а в серпні 1992 року в зв'язку з одруженням переїхала в Бережани.

Проти російської фльоти в Криму

Активісти українських організацій протестують проти Чорноморської фльоти Росії в Криму.

Сергій Горицвіт

СЕВАСТОПІЛЬ. – Кримські проросійські організації здійснили автопробіг „Дороґамі побєди" з гаслом: „Крим – безстрокова база Чорноморской фльоти Росії". Старт акції було дано 13 квітня у Симферополі.

Генеральний консул Російської Федерації Володимир Андрєєв дав високу оцінку проєктові і зазначив, що його підтримують Кримська і Севастопольська координаційні ради російських співвітчизників, Комісія у справах співвітчизників за кордоном Міністерства закордонних справ Росії, а також Чорноморська фльота.

Фінішував проєкт 12 травня у Севастополі. Активісти українських організацій протестували проти Чорноморської фльоти Росії в Криму.

Вшанували полководця УНР

Павло Подобєд

ЗЕЛЕНЬКІВ, Черкаська область. – 20 березня конференція мешканців села розглянула пропозицію благодійної ініціятиви „Героїка" про присвоєння одній з вулиць імені односельця – генерал-полковника Армії Української Народної Республіки, командира 2-ої Волинської дивізії Олександра Загродського.

Сільська рада запропонувала побудувати в селі пам'ятник не лише генералові, але і його братові Андрієві – мовознавцеві, тож на конференції було ухвалено, що в Зеленькові побудують пам'ятник обом Загродським.

О. Загродський похований на цвинтарі у Савт-Бавнд-Бруці, Ню-Джерзі.

Генерал-полковник Олександер Загродський.

У селі є народний театр

Євген Цимбалюк

ОЗЕРЯНИ, Рівненська область. – 26 січня драматичному колективові сільського клюбу було вручено атестаційне посвідчення на право називатися народним.

Театр став єдиним в області, удостоєним такого звання. Керівник театру – Тереза Прадош.

Вистава „Ніч перед Різдвом" у виконанні озерянських театралів.

Кооперація в Україні: якою їй бути?

Учасники розмови про кооперацію в Україні. (Фото: Українська інформаційна служба)

Сергій Багряний

КИЇВ. – 4 березня київська „Просвіта" й міська організація громадського об'єднання „Українська справа" провели в Центрі національного відродження круглий стіл „Просвіта" і кооперативний рух: історія та сьогоднішні проєкти".

В заході взяли участь фахівці державних і наукових установ, навчальних закладів, громадських організацій.

Виставка Інни Нагорної

Олена Ковальчик

РІВНЕ. – 10 квітня в обласній державній науковій бібліотеці відкрито виставку творчих робіт завідувача Літературного музею Уласа Самчука Інни Нагорної „Квітневі мотиви".

На виставці представлено упорядковані і видані нею 20 книг сподвижників видатного письменника-земляка, об'єднаних серією „Бібліотечка Літературного музею Уласа Самчука в Рівному". Під час презентації про творчий доробок І. Нагорної говорили письменники, науковці, просвітяни.

Під час відкриття виставки „Квітневі мотиви".

Галина-Надія Титла залишила по собі світлу пам'ять

Микола Галів

19 квітня померла, на 77-му році життя, видатна українська мисткиня-іконописець Галина-Надія Титла. Згідно з похоронними обрядами, прощали її у Божу вічність родина, друзі, приятелі, близькі і знайомі, а також численна громада Йонкерсу, штат Ню-Йорк. Спершу, 22 квітня, у похоронному приміщенні „Whalen & Ball", оо. Кирило Анджело, Іван Кащак і Василь Багай відслужили Панахиду, а 23 квітня – у церкві св. Михаїла вони утрьох відправили заупокійну Святу Літургію, до якої співав Богдан Балабан.

Після Панахиди прощав покійну Г.-Н. Титлу автор цих рядків – як колишній редактор журналу „Патріярхат" і як близький приятель покійної. Також тепло прощала покійну славну мисткиню поетичними рядками і зворушливим співом Наталія Грешко. Під час заупокійної св. Літургії прощали Г.-Н. Титлу всі три вище названі отці по-українськи і по-англійськи, підкреслюючи особливі її риси як довголітньої активної і взірцевої парафіянки парафії св. Михаїла і як талановитої мисткині-іконописця.

Покійна Г.-Н. Титла була особливою, унікальною жінкою – не тільки дбайливою для своєї родини, чоловіка Богдана і синів Андрія та Романа, яким дала тепле родинне та глибоке християнське і національно-патріотичне виховання, але, будучи практикуючою християнкою, водночас брала активну участь в українському громадсько-культурному житті. Вона була активним членом Союзу Українок. У тому ключі варто зокрема підкреслити, що вона любила співати і була головою церковного хору при церкві св. Михаїла, у Йонкерсі.

Г.-Н. Титла народилась на чужині, у колишній Чехо-Словаччині, у родині Гриценків. Її батько був вояком, активним учасником українських визвольних змагань в часи постання Української Народної Республіки (УНР). Внаслідок програних визвольних змагань він опинився в Чехо-Словаччині. Незважаючи на еміґраційні умови, родичі дали дочці добре виховання, освіту, прищепили щиру любов до України. Ці риси визначили її дальший життєвий шлях.

Св. п. Галина-Надія Титла

Вихор Другої світової війни змусив родину Гриценків залишати Чехо-Словаччину і переїхати до Америки. Тут, у США, дівчина закінчила „гайскул" з технічно-комерційного мистецтва, що дало змогу розвинути її вроджений талант до малювання. Також протягом чотирьох років вона була старанною ученицею відомого мистця-іконописця Петра Холодного у Йонкерсі і одержала його професійне благословення на самостійний творчий шлях.

На тому шляху невдовзі відкрилося її іконописне обдарування. Було воно пов'язане з глибиною і святістю її християнської душі. У свою іконотворчість мисткиня вкладала ясну віру і безмежну любов. З-під її надзвичайно чутливої руки з'явилася довга низка ікон та іконостасів для наших церков в Америці, а в останні роки – і в Україні. Наприклад, іконостаси для церкви свв. Петра і Павла у Дірфілді, штат Масачусетс, і в церкві св. Йосафата-мученика у Тернополі.

Створюючи ікони на замовлення для церков, мисткиня мала велике зрозуміння до фінансових питань і під тим оглядом йшла назустріч замовникам, бо вважала, що ікони – це не комерція, не торг, а Боговгодне діло. Тому ці твори, крім церковної цінности, збережуть назавжди світлу пам'ять про їхнього автора.

Г.-Н. Титла у повній свідомості, спокійно, як переконана християнка, покидала туземну мандрівку, бо могла, за євангельською притчею, перед Престолом Всевишнього сказати: „Боже мій, дякую Тобі за таланти, якими Ти мене нагородив, а я їх прагнула помножити на славу Твою, велич Христової Церкви й українського народу".

Тлінні останки української мисткині Г.-Н. Титли похоронено на цвинтарі св. Духу у Гемптонбурґу, Ню-Йорку.

Нехай американська земля буде їй легкою, а пам'ять про неї нехай іде іде з роду в рід.

Ню-Йорк

У 36-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
дорогого і невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУНЯ та ПРАДІДУНЯ

св. п.
ВАСИЛЯ КУЗЬМИ

та у 10-ту БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
дорогого і незабутнього
СИНА і БРАТА

св. п.
ОЛЕГА РОМАНА КУЗЬМИ

будуть відправлені СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ
в середу, 19 червня 2013 року о год. 8:00 ранку
в Українських греко-католицьких церквах:

- **в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.**
- **в Катедрі св. Юра у Львові**
- **в старій церковці - Глиняни, Замістя.**

Про молитви за спокій душ Покійних просять
дружина і мама НАДІЯ КУЗЬМА і вся родина
з внуками та правнуками.

Вічна Їм пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 5 червня 2013 року
на 60-му році життя упокоїлася у Бозі
наша найдорожча Сестра і Тета

св. п.
ІРИНА О. БУРА

Залишені в смутку:

сестра - Розалія з чоловіком Евгеном Науменко і родиною
брати - Микола Бура з дружиною Ольгою і родиною
- Федір Бура з дружиною Joyce і родиною
- Владика Іван Бура
- Володимир Бура з дружиною Маріяною і родиною.

Похоронні відпрви відбулися 11 червня 2013 року в Українській католицькій церкві св. Михаїла в Shenandoah, PA

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 10 травня
2013 року відійшов від нас на 83-му році життя наш
найдорожчий Чоловік, Батько, Дідусь, Прадідусь і Брат

св. п.
Едвард Кухар

нар. в Стрию, Україна.

У глибокому смутку залишилия:

дружина - Ольга
син - Александер з дружиною Sheryl
доня - Христина з чоловіком Dan Hopkins
син - Андрій
внуки - Антон, Лорі з чоловіком Christopher Dow
правнук - Henry Dow
сестра - Міля Іванів з родиною
родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 5 червня 2013 року, після довгої недуги відійшов у вічність
наш найдорожчий і любий Чоловік, Батько, Дідусь;
палкий український патріот, довголітній громадсько-політичний та церковний діяч,
публіцист, журналіст і меценат багатьох українських товариств і організацій

св. п.

д-р Анатолій Михайлович ЛИСИЙ.

Народився 5 грудня 1925 року в селі Підлипне на Сумщині. Покійний здобув медичну освіту в університеті Людвіґа Максиміліяна в Мюнхені, Німеччина 1950 року. Тогож року емігрував до США. В п'ятидесятих роках служив в Американській Армії в ранзі Медичного Капітана, а після звільнення був вісім років майором в резерві Армії. В 1960 році в Міннеаполісі, Міннесота одружився з Дарією АНТОХІЙ. Покійний понад 40 років працював лікарем-гінекологом (OBGYN) в своїй власній практиці - Oakdale OBGYN, Fairview Hospital, North Memorial Medical Center, та мав звання професора-співпрацівника медичного факультету Міннесотського Університету.

Належав і деякий час очолював Українське Медичне Товариство та Українське Бізнесове Товариство штату Міннесоти. Від приїзду до США в 1950 році належав до Української Православної Церкви св. Михаїла (пізніше церква свв. Михаїла та Юрія), і деякий час був Мужем Довір'я (Trustee) Парафіяльної Ради цієї парафії. Довголітній член і провідник УРДП/УДРП (Українська Демократично-Республіканська Партія), ОДУМу (Об'єднання Демократичної Української Молоді) та ТОПу (Товариство ОДУМівських Приятелів), був Головою Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМу в США.

Співзасновник та довголітній голова Фундації ім. Івана Багряного.

Голова Редакційної Колегії «Українські Вісті», які видавалися в Детройті з 1978 до 2000. Автор безлічі цікавих статей, більшість яких розповідала читачам про політичне життя, економічний стан та культурну спадщину України. Багато років видавав Бюлетень ОДУМу Міннесоти.

Член і деякий час Голова Митрополичої Ради Української Православної Церкви в США - понад 30 років служив на цій Раді. Призначений покійним Митрополитом Константином як офіційний представник УПЦ в США з різними Церквами в Україні. В 1989 році, коли в Україні почався процес відродження української держави, став Головою Комітету допомоги Руху. Цей комітет розгорнув активну працю поміж американцями українського походження в Міннесоті для допомоги українському народові.

Доктор Анатолій ЛИСИЙ майже все своє життя, поза його професією лікаря, присвячував справам України. Саме за цю присвяту та титанічну працю на благо України та українського народу він був обраний «Українцем Міннесоти 2004 року».

Чин похорону очолив Владика АНТОНІЙ, Митрополит Української Православної Церкви в США в понеділок, 10 червня о год. 10-ій ранку в церкві свв. Михаїла та Юрія. Тіло покійного спочило на цвинтарі Hillside в Міннеаполісі, де поховані раніш спочилі батько Михайло (+1966), мати Олександра (+1987) і брат Володимир (+1992).

У глибокому смутку:

дружина - Дарія ЛИСА;
син - Богдан ЛИСИЙ з дружиною Лесею (ЮХИМЕНКО) та внуками Левом та Нікою;
дочка - Наталія ЛИСА-РІЛАНД з чоловіком Марком та внуками Александрою, Калиною та Миколою;
дочка - Соня ЛИСА-СМИК з чоловіком Андрієм та внуками Тетяною та Еміліею;
двоюрідні брати і сестри в США та в Україні.

Замість квітів просимо складати пожертви в пам`ять спочилого на:

HARVARD UKRAINIAN RESEARCH INSTITUTE (HURI)
"The Michael and Alexandra Lysyj Fund"
In memory of Dr. Anatol Lysyj
34 Kirkland Street
Cambridge, MA 02138

або на:

UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH OF THE USA
In memory of Dr. Anatol Lysyj
P.O. Box 495
South Bound Brook, NJ 08880

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

„Ті, що надію складають на Господа, силу відновлять, крила підіймуть немов орли, бігтимуть і не втомляться, ходитимуть і не помучаться!" (Ісая, 40:31)

В надії Воскресення повідомляємо, що дня 31 травня 2013 р. Б. у Фініксі, Арізона, трагічно загинув в летунській аварії дорогий син, брат, внук, племінник і друг

Василь Володимир Онуферко

пілот та інструктор летунства

нар. 29 жовтня 1986 р. Б. у Чикаґо

Прощають покійного, горем прибиті:

Батьки: о. крилошанин д-р Андрій і Марійка (Стецишин) Онуферко
Брат і сестра: Тома і Гануся
Бабці: Люба Онуферко й Зеновія Стецишин
Вуйки, тети, двоюрідні брати і сестри:
Марта (Онуферко) Деблю, з чоловіком Кеном та Марійкою;
Ніля (Онуферко) Шонфельд з чоловіком Норманом,
Олена (Стецишин) Сноу з чоловіком Фредом та Івасем;
Віра (Стецишин) Шиян з чоловіком о. Михайлом та Танею і Лукасем;
Таня (Стецишин) Григорчук, Роман Григорчук з Юстиною і Максимом
Ближча й дальша родина й численні друзі

Богослуження, прощання і похорон:

В Арізоні:
6 червня (четвер): Панахида в Hansen Desert Hills Mortuary
7 червня (п'ятниця): Прощання в Transpac Aviation Academy (Deer Valley Airport, Phoenix, AZ)
В Оттаві:
13 червня (четвер), 7.30 веч. Панахида в McEvoy-Shields Funeral Home
14 червня (п'ятниця), 7:00 веч. Парастас в Українському Католицькому Соборі св. Івана Хрестителя та
15 червня (субота), 10:00: Похорон зі Собору
Погребення у Pinecrest Cemetery на Baseline Rd.

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви на такі цілі:

.

Metropolitan Andrey Sheptytsky Institute Foundation / Holy Spirit Ukrainian Catholic Seminary
та www.basilonuferkomemorialscholarship.com (стипендії для студентів-летунів)

ВІЧНАЯ ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!